

AMERIKOS MILITARIZMAS ZOVADA PLEŠKA

\$650,000,000 armijai ir laivynui didinti.

Washington. — Neseniai Jungtinių Valstijų kongresas buvo paskyręs \$335,000,000 didinti armijai ir laivynui. Dabar gi pridėjo da \$315,000,000. Tad iš viso militarizmui stiprinti veikiamu kartu šis šalis politikieriai nutarė išmesti \$650,000,000 žmonių pinigų.

Jau pirmiau Amerikos valdžia militarizmo reikalams išleisdavo 62 visų valstybės pajamų nuosimčių, kuomet Vokietija išleisdavo 55 nuos., Japonija 45 nuos., o Anglija 35 nuos. Reikia, jau pirma Amerikos militarizmui auklėti buvo eikvojama didesnė valstybės pajamų dalis, negu kokiose kitose militarizmo šalyse. Gi naujojo planu, Amerika eikvos 70 visų valstybės pajamų nuosimčių karo pabuklams. Tad tik 30 nuosimčių belieka visiems kitiems reikalams: civiliai valdžiai, žmonių švietimui ir kitiems civilizacijos ir kultūros reikalams.

KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Lenda į Darbo Federaciją ir viešasias mokyklas.

Yra žinoma, kad Amerikos Katalikų Draugijų Sąjunga turėjo savo metinį suvažiavimą. Katalikų klerikalai kuosiškilingiausiai suvažiavimą darė. Dalyvavo trys kardinolai, popiežiaus pasiuntiniai, didelis skaičius vyskupų, uniformuotų klerikalų organizacijų ir tt. ir tt. Suvažiavimas prasidėjo puošniausiomis misiomis.

Pigioje spaudoj suvažiavimas per kelis mėnesius buvo išbūnytas, išpustas. Tiek prieš suvažiavimą, tiek suvažiavimo metu klerikalai darė visa ką, kad parodžius visuomenei savo galybę, dorą ir naudingumą, kad pripūtus žmonėms pilnas akis dumų.

Suvažiavę klerikalai švaistėsi dideliu patriotizmu, reikalavo rengtis prie šalies gynimo; iškeikė Meksikos prezidentą Carranzą, kaip bažnyčios neprietelį; nurodinėjo, kad tai esanti Amerikos pareiga įvykinti Meksikoj tvarką.

Tikybos dalykus palietus, kalbėta, kad "žmogus be tikėjimo esąs kaip gyvulus". Katalikų tikybos tvirtinimui kardinolas O'Connell reikalavo kuodaugiausia tikybinių mokyklų steigti ir "sukrikščioninti" viešasias mokyklas. Kardinolas Farley išvedžiojo, kad be tikėjimo negal būtį nė doros, ir gailėstavo, kad piktos sėklos esą prisėjęs "žmonijos išmatos": Tolstojus, Kantas, Haeckel'is, Huxley, Volteris ir kiti. Kardinolas O'Connell apsisukęs reikalavo, kad būtų uždrausta pačtu siuntinėti "netikėlių laikraščiai", už kuriuos, girdi, "mes pačtu mokame".

Kovai su socializmu bažnyčios galvos nutarė organizuoti "Kristaus miliciją", kuri yra pasizymėjusi savo kova prieš tarpautines darbininkų organizacijas; katalikams Amerikos Dar-

bo Federacijos nariams liepė "Kristaus mokslo dvasioj darbuotis prieš 'klaidingą' socialistų mokslą" toj organizacijoj; visur darbuotis, kad pažabojus "neatsakomingsus" asmenis ir organizacijas. — Labai krikščioniška politika, ar ne?

PREZIDENTAS PRAŠO GELEŽINKELIŲ KOMPANIJAS NUSILEISTI DARBININKAMS.

Prezidentas Wilsonas atsikreipė į geležinkelių kompanijas, labai rimtu tonu prašydamas, kad jos duotų geležinkelių darbininkams reikalaujamą 8 val. darbo dieną; be to nusileidimo iš kompanijų pusės, jo manymu, visuotinas streikas darosi neišvengtinas.

Geležinkelių kompanijos plačiai paskleidė savo atsisaukimus į darbininkus; dejuoja, jog 8 val. darbo dienos suteikimas darbininkams, girdi, galėtų jas privesti prie bankruto. Be to, jos klabina ir varu verčia neorganizuotus darbininkus protestuoti prieš ruošiamą visuotiną streiką. Tuo budu kompanijos susizvejojo 80,000 neorganizuotų geležink. "darbininkų" parašų ir įteikė prezidentui Wilsonui. Toliaus, kompanijos agituoja šiam "publika" protestuoti prieš organizuotą geležink. darbininkų pasiryžimą eit visuotiną streiką.

VAIKŲ PARALYZIUS MAŽĖJA.

New York. — Mažėja vaikų paralyžiaus aukos. Pirmą, apskritai, taja liga mirdavo kasdien po 36 vaikus; paskutinę gi savaitę mirė tik po 24 per dieną.

SUVAŽIAVIMO DELEGATAI.

Delegatais į LSS suvažiavimą, kiek teko sužinoti, jau išrinkta šie draugai:

J. Šukys ir L. Pruseika iš Brooklyno; J. Jukelis iš New Yorko; J. S. Pruselaitis iš Waterbury, Conn.; J. Bieliauskas iš Cambridge, Mass.; J. Alexis iš Pittsburgh, Pa.

Iš Philadelphijos suvažiavime dalyvaus P. Kurkulis (nuo II Rajono), J. V. Stilson, LSS sekret., ir veikiausia d. Kapsukas ir da koks vienas 1 kp. draugas.

NEW YORKE ODININKAI.

New York. — Odų darbininkai nutarė paskelbti visuotiną streiką, jeigu kompanijos nepakels 10 nuosimčių algos ir nesutrumpins darbo savaitę iki 49 val. Ligšiol kompanijos nę atydžion neėmė savo darbininkų reikalavimų. Organizuotų odų darbininkų New Yorke ir Brooklyne esama 10,000.

UŽ ŽODŽIO LAISVĖ!

Mocks už savo prakalbas Waterbury nuteistas 10-čiai dienų kalėjimo. Mums tapo atsiųstas atsisaukimas dėl aukų rinkimo jo bylai. Kadangi tas atsisaukimas jau tilpo kituose soc. laikraščiuose, mes jo nespauzdiname, bet pritariame aukų rinkimui kovai dėl žodžio ir sąžinės laisvės.

IŠ LIETUVOS

"Naujienu" N 198 talpina naują Vilniečio laišką, kuriame skaitome:

ŠVIETIMO REIKALAI.

"Rusams pašitraukus, kartu su jais pašitraukė kuone visi lietuviai inteligentai, palikdami tėvynėje gal tik kelintą. Kartu su mokytojais išvažiavo Rusijon ne mažiau kaip tris ketvirtos dalis visos inteligentijos ir kuone visa augštesnius mokslus einančioji jaunuomenė. Nors kiekvieną pasielgimą galima išaiškinti ir pateisinti, bet reikia dabar pasakyti, kad inteligentai pabėgėliai padarė ne tik netikusį, bet ir niekingą darbą, apleidami savo kraštą sunkiausioj del jo valandoj.

Nežiūrint visko, trumpu laiku pusėtinai susitvarkė pradinis mokymas tiek, kad šių metų pabigoje turėjome Lietuvoje lig 1300 mokyklų, kuriose mokinosi apie 50 tūkstančių vaikų. Mokslo visur buvo vedamas prigimta vaikų kalba — lietuviškai. Mokyklos buvo kuriamos, kur ir kaip buvo galima... Daugiausia mokyklų įsikūrė patalaidis, pati susiradzama mokyklai mokytojus, lėšų ir mokymo įrankių...

Be pradinio mokymo pradėjo tvarkytis ir gimnazijos. Šiandien turime lietuviškų gimnazijų Vilniuje, Šiauliuose, Panevėžyje, Kaune ir Mariampolėje. Nuo šio rudens rengiama steigti gimnazijas, Utenoj, Zaslavose, Telsiuose, gal ir dar kur. Išgudomoji gimnazijų kalba, apart Panevėžio, — lietuviška.

Be lietuviškų pradinio mokyklų, vokiečių buvo mėginta vienur-kitur steigti vokiškosios, ypač Suvalkijos pasieny; tokių mokyklų ir ligšiol tebėra, bet žmonės kas-kart vis labiau prieš jas šiausiųsi.

Jeigu iškartot betgi vokiečiai nesikišo į mokymo reikalus, tai pastaruoju laiku, jau apsipazinę su Lietuvos gyvenimu ir suėmę į savo rankas kuone visą jo tvarkymą, jie mėgina savo globon paimti ir švietimo reikalus. Nebegalima kurti naujų mokyklų be jų žinios ir sutikimo; kurios jau įkurtos, pradeda but prižiurimos vokiečių valdininkų. Jau mėginama brukti mokyklon vokiečių kalba ne tik gimnazijoje, bet ir pradinėse mokyklose. Vietomis jau paskelbtas įsakymas, kad pradinėse butų vokiečių kalbos mokyma ne mažiau kaip gimtosios, o siekiama to, kad vaikas, trejus metus mokyklėj pabuvęs, jau galėtų vokiškai pramokti. Reikalaujama, kad mokykla Prūsų dvasioj butų vedama.

Be to, reikalaujama ir iš mokytojo, kad butinai pramoktų vokiečių kalbos, o visas susirašinėjimas su vokiečių vyriausybe kad vokiečių kalba butų vedamas.

Tais visais parėdymais, o ypač vokiečių kalbos mokyklon brukimas daro mokyklos klausimą Lietuvoje vieną opiausių ir verčia mus, pagaliaus, visą Lietuvos visuomenę, jau šiandien organizuoti kovą prieš germanizacijos pastangas ir stoti jon be atodairos artimiausiu laiku, kaip tik rudenį prasidės mokslo.

Mūsų pozicija: liaudies mokykla Lietuvoj yra mūsų moky-

kla, tur but mūsų pačių rankose, mums tinkamai sutvarkyta ir mūsų pačių vedama. Vokiečių įsikišimą, o ypač vokiečių kalbos įvedimą priimsime, kaip provokaciją, ir kovon stodami organizuosime jai Lietuvos liaudį kuoplačiausia. Geriau nė jokios mokyklos, ne kaip su priverstina vokiečių kalba!

SPAUDOS PADĖJIMAS.

Spaudos padėjimas yra kuoburiausias, nes ligšiol jos neturim visai, neturime Lietuvoj nė vieno lietuviško laikraščio. Vokiečių vyriausybe, norėdama iškartot pažaboti lietuvius savo naudai, pati pradėjo leisti "Dabar", neleidama jokio laikraščio lietuviams, nors buvo klabinta ir dešiniojo sparno ir kairiojo.

Pastaruoju betgi laiku, pajutus, kad žmonių upas Lietuvoje aiškiai atsivėrė prieš vokiečius ir kerštas auga, žada susigrūbiti, ir jau yra žinių, kad žadama leisti laikraštį — žinoma, visų pirmiausia klerikalams ir mūsų tautininkams. Susigrūbia, žinoma, jau pėrvėlai, nes "Dabar" tiek Lietuvos kaimu, žemumė, kad šiandien vienu ženos klausimu yra "Dabar", bolkoto klausimas, kuris, be abejo, turės didelio pasise-

imo. Mūsų gyvenimo suvaidinimą reikia paminėti ir tas, kad vokiečių tapo užginta vežioti po Lietuvą spausdiniai, vadinasi ir knygos, ir tas besunkina švietimo darbą, steigiant knygynėlius, skaityklas, kuriant mokyklas.

Tečiau juo sunkiau yra dasigauti laikraščio ir, aplamai, spausdinto žodžio, juo labiau žmonės jaučiasi jo išalkę, ir dabar kiekvienas atsisaukimas, ar nelegalis raštas pradeda but laukiama, kaip brangus svečias.

LIETUVA ADMINISTRACIJOS ŽVILGSNIU.

Administracijos žvilgsniu Lietuva dabar sutvarkyta vokiečių vyriausybės biuriausiu budu, kokį tegalima įsivaizdinti. Tvarkymo pamatan padėta sistema — suskaldyti visą kraštą į smulkius lopinėlius, kuopiliausia izoliuoti visame kame vienas toksai lopinėlis nuo kito, o kiekvieno lopinėlio rėdymą pavesta vien vokiečių kariuomenės arba vokiečių valdininkams.

(Tąsa bus N 35).

ALBANIJOS SUKILIMAS.

Albanijos gyventojai, kaip pranešama iš Romos, sukilę prieš Austrijos valdžią. Austrų valdininkai reikalauj daugiau kariuomenės sukilimui malšinti.

LAIVŲ MUŠYJ NUSKANDINTA DU ANGLŲ SKRAIDUOLIU.

Siaurio jūros mušyjų povandeninės vokiečių valtys nuskandino du Anglijos skraiduolius "Nottingham" ir "Falmouth", Anglų laivynas norėjo įtraukt vokiečių laivus į didelį mušį, bet vokiečiai pamatė anglų didesnės spėkas ir nestojo kovon.

BULGARAI IMA VIRŠŲ BALKANUOSE

SMARKI KOVA BALKANŲ FRONTE.

Anglai, prancuzai, italai ir serbai pradėjo užpuolimo kovą prieš bulgarus visu Solonikų frontu. Serbai paėmė visą pirmąją bulgarų apkasų liniją ir Kikuruzo ir Kaimakaloro tvirtumas. Anglai ir prancuzai perėję Strumos upę ir stumia bulgarus atgal linkui Bulgarijos sienos. Serbai varėsi linkui Monastiro, bet juos bulgarai suturėję ir net atėmė iš jų Banikos miestelį.

Doirano ežero apygardose serbai atėmė Kaimakadaro ir Kurkulu fortus iš bulgarų.

Kairiajante Strumos upės krante cina didžiausio įtuzimo artilerijos mušiai tarp bulgarų ir talkininkų, nuo Kavjalo iki Baraklio. Šičia bulgarai užėmė tvirtas Demi Hissaro pozicijas.

Vardaro klonio žemutinėj dalyj siaučia smarkiausia artilerijos mušiai. Tas klonis yra svarbiausias vieškelis per Serbiją.

ITALAI IR RUSAI BALKANŲ FRONTE.

Italai apšėiai atsiuntę savo kariuomenės į Solonikus prieš bulgarus.

Talkininkai dabar turį 700,000 kariuomenės.

Į Solonikus atvykę dvi brigados rusų kariuomenės susidūrė su serbais ir kovojosi su jais. Serbų kariuomenės sosto garais-austrais pietų Serbijos fronte. Augščiausiauoju jų komanduoju esąs Serbijos sosto įpėdinis Aleksandras.

Rusų kariuonę pasirodymas Balkanų karo lauke labai sujudino Graikijos gyventojus, kurių didelė didžiama reikalaujanti paskelbti karą bulgarams, turkams ir vokiečiams.

Rumunija, kaip rašo tuli austrų ir vokiečių laikraščiai, daranti slapta sutartį su rusais; leisianti rusų kariuomenei eiti per savo kraštą į Bulgariją.

GRAIKŲ KOVA SU BULGARAI.

Bet graikai nusprendė giliau į savo žemę bulgarų nesileisti. Atėjus bulgarams prie Sereso, ketvirtas graikų armijos korpusas, užkirtu jiems kelią žengti tolyn. Įvyko smarkus mušis, kuriame graikai buvo nugalėti ir pašitraukė atgal. Taip skelbia pranešimai iš graikų sostinės.

Bulgarai ima viršų.

Vokiečiai ir bulgarai gi praneša, kad talkininkai kenčių stambių nepasisekimų Balkanų fronte. Bulgarai užėmė Floriną, Kastoriją, Koricą, Malakerkos kalnyną ir mušą talkininkus Doirano ežero rajone. Florina — Graikijos miestas. Bulgarams ji imant, graikų kariuomenė be pasipriešinimo pašitraukusi.

POPIEŽIAUS MALDOS UŽ ITALŲ PERGALE.

Pastarųjų dienų telegramos iš Romos neša žinių, kad popiežius išleido atsisaukimą į visus Italijos kardinolus, kad melstųsi, kad dievas padėtų italams sumušti jų "priešininkus". O kaip da čia seniai popiežius buvo išleids atsisaukimą melstis, kad dievas sustabdytų karą.

ANGLŲ-PRANCUZŲ UŽPUOLIMAI SILPNĖJA.

Londonas. — Oficialiai pranešama, kad mušiuose su vokiečiais į žiemius nuo Somme upės anglai varėsi pirmyn; į pietus nuo Thiepval jie išardė vienus vokiečių apkasus ir, apskritai, sustiprinę savo pozicijas Courcellette ir Martinpuich miestelių apygardose.

Vokiečiai atsilauka.

Vokiečiai, iš savo pusės, praneša, kad jie atmušę kelias anglų atakas į žiemius nuo Somme, Foureaux, Clery, Oviliers ir Pozieres apylenkėse.

Vokiečiai taip-pat ima viršų oro laivų mušiuose.

Iš visa ko matyt, kad prancuzų šone nė viena, nė kita pusė neturi jokių žymesnių pasisekimų.

ANGLAI NETEKO 36,000 OFICIERIŲ.

Pačių anglų pranešimais, nuo karo pradžios ikišiol anglai neteko 36,416 savo oficerių, užmuštų, nelaisvėn sumtų, sužiestų bei nežinia kur dingusių.

RUSAI SUTURĖTI AUSTRŲ FRONTE.

Londonas. — Austrų fronte rusų pasisekimai beveik apsisėję. Vok. praneša, kad Karblose, ne atėmė iš rusų Stepanko riginę, bet atėmė rusų sus Kretos augstumas mūsų; suėmė 200 rusų belaisvių; augštuma tekusi vokiečiams. Rusų užpuolimai Lubiešovo apylenkėje susmukę. Į pietus nuo Kovelio, ties Kisielinu, vokiečiai paėmę rusų apkasus ir 373 belaisvius.

Rusai skelbiąsi keliose Stochodo linijos vietose pralaužę austrų liniją ir pereitę pėtnyčią suėmę 1,300 austrų belaisvių. Į pietus nuo Kutų rusai atėmė iš austrų Jablonicos ir Fereskulio kaimus.

RUSAI ATSIGIEBIĄ UŽ KAUKAZYJ.

Kaukazo fronte rusai sakosi vėl pradėdą imti viršų ant turkų; jie nutvėrę kelias turkų apdrutintas kalvas. Diarbekro mušis einas rusams ant naudos.

17,000 SOCIALISTŲ PARASŲ DELEI TAIKOS.

Amsterdam. — Iš Vokietijos ateina žinių, kad socialistai renka parašus po atsisaukimu, kuriuo reikalaujama, kad tuoj būtų padaryta taika be svetimų žemių prijungimo. Surinkta esą jau 17,000 parašų.

'Nauj.Gadynės' No.3

DAR YRA UŽSILIKĖ.

Kuoyp agentai ir visi žurnalo platinimui pasišventę draugai, pasirupinkite, kad No. 3 žurnalo būtų išparduotas iki vienam. Dar yra užsilikę apie 300 ekz. Skubinkitės užsisakyti. Prenumeratoriai žurnalui pavaliai emė plaukti. Draugai, piknikuose geriausia dabar proga žurnalą užrašinėti.

DELEI LIETUVIŲ DIENOS

Pakvietimą į rugpjūčio 17 d. konferenciją Wilkes Barre, Pa. del "Lietuvių Dienos" rinkliavos sutvarkymo LSS. sekretorius vertėjas gavo tik rugpjūčio 9 d., norint nutarimai apie jos rengimą buvo priimti da liepos 25 d. Be to, LSS. visai nebuvo pranešta, kokios organizacijos ten kviečiamos. Paklausus del to konferencijos rengėjų, kun. Dargis atsakė, kad tuo pačiu laiku buvęs išsiuntinėtis pakvietimas ir visoms kitoms organizacijoms, bet kokioms nepasakė. "Šį pakvietimą, rašo jis, gavo visos mūsų organizacijos šioj šalyje: katalikiškos, tautiškosios ir Jusų LSS. bei Šelpimo Fondas; išviso apie 18".

Pripažindamas didelį svarbumą Lietuvių Dienos, LSS. Pildomasis Komitetas priėmė tokią rezoliuciją:

"Kadangi Lietuvių diena duodama ne tik klerikalams ir tautininkams, o visiems lietuviams apskritai ir kadangi LSS. taip pat gvyai pritaria nukentėjusių del karo lietuvių darbininkų ir įstumtųjų karo į jų eiles šelpimo darbui, kurie didžiausią vargą vargsta ir labiausia reikalauja pašalpos, LSS. siūnia į Wilkes-Barre, Pa. konferenciją 3 savo delegatus. O kadangi vienybės tame šelpime nėra ne tik Amerikoje, bet ir Rusijoje ir Lietuvoje, kadangi ten viešpataujančios klerikalų ir tautininkų draugijos žiuri į pagalbos reikalaujančius, kaip į pavargėlius ubagus, kuriems pakanka kokių trupinių numesti, nepileidžia jų prie susiėlpimo, bendradarbiavimo ir kontrolės darbo, visur stengiasi pirmiausia stiprinti savo tautiniai klerikalės pozicijas ir savo politiką per tuos komitetus varyti, mes negalime paturėti minimų organizacijų ir negalime aukų rinkti į bendrą fondą su ja paturinčiomis įstaigomis. Užtat, kad išvengus bereikalingų kivirčių ir surinkus daugiau aukų kiekvienam fondui per Lietuvių Dieną, mes proponuojame, kad kiekvienas fondas rinktų skyrium aukų, o tik būtų išrinkti iš įvairių fondų šalininkų draugijų atstovų įvairiuose miestuose tam tikri komitetai, kurie tvarkytų ir kontroliuotų tą rinkimą. Surinktieji pinigai turi eiti į atskirus fondus, kurie juos pasiūnia toms Lietuvos ar Rusijos įstaigoms, kurios jiems yra artimiausios, ta sąlyga, kad visus surinktuosius pinigus apverstų nukentėjusių del karo lietuvių susiėlpimo reikalams. Tuo vaduotis mes pavedame savo atstovams".

Prieš LSS. dalyvavimą minimoj konferencijoje balsavo tik d. Stalioraitis, nes del karo nukentėjusių šelpimo darbas—tai esąs L. S. F. dalykas, ir jam nebuvo aišku, kas tas komitetas, kuris konferenciją šaukė, ir ką jis atstovauja. D. Šukys balsavo už dalyvavimą, bet pridūrė, kad nesitikis iš to naudos.

Atstovais buvo paskirti: d. V. Kapsukas, d. Stilonas ir d. A. Valincius iš Pittston, Pa. Paskirtą dieną jie ir nuvyko į konferenciją.

Išrinkus prezidiumą mūsų delegacijos vardu Kapsukas perskaitė tokį protestą-pranešimą: "Pradedant šią konferenciją, LSS. delegacija laiko savo pareigą nurodyti į labai vienpusį elgimąsi jos rengėjų, kurie kvietė į ją ypatingai vienos pakraipos draugijų atstovus. Pavyzdžiui, yra pakviesta klerikalų "Spaudos Draugija", taip pat ir tautininkų "Lietuvių Spaudos Draugija", bet nėra pakviesta socialistų "Spaudos Sandara"; yra pakviestos neskaitlingos nariais A. L. R. K. Kunigų Sąjunga, L. R. K. Vargonininkų Sąjunga, bet nėra skaitlingų nariais lietuvių darbininkų unijų; yra pakviesta A. L. R. K. Moterų Sąjunga, bet nėra Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo; pakviesta TMD., bet nėra L. D. L. D., pakviesti "Lietuvos Vyciai", "Liet. Darb. Sąjunga" (šv. Juozapo), bet nėra pakviesta lietuvių I. W. W... Tai daro šią konferenciją labai nepilna ir vienpusio sąstato. LSS. delegacija viešai protestuoja prieš tai. Nežiurint to, LSS. pripažindama didelį svarbumą

aukų rinkimo nukentėjusiems del karo ir bada kenciantiems Lietuvos darbininkams ir visiems įstumtiems karo į jų badaujančias eiles, rado reikalinga dalyvauti šiaukiamojų konferencijoje, bet negali pripažinti sau jos didžiūmos nutarimų priverstiniais. Musų delegacija stengsis visa daryti, kad įvyktų susitarimas su kitų srovių delegatais taip svarbiu Lietuvių Dienos rinkliavos organizavimo klausimu; bet jei konferencijos didžiūmos sąlygos bus jai nepriimtinos, ji pasilieka LSS-gai teisę veikti, kaip ji tai atras reikalinga".

Tas protestas-pranešimas pasirodė labai vietoje, nes visi tarimai buvo priimami balsų didžiūma, kuri tokiu netikusiu, vienpusiu kvietimu buvo įgyta. Reikia da pažymėt, kad tautininkai jau išanksto buvo susitarę su klerikalais, išanksto pasidalinę Lietuvių Dienos Centralio Komiteto vietomis, išanksto nutarę, kad visi surinktieji tą dieną pinigai turį eiti į Amerikos Raudonąjį Kryžių ir išten siunčiami Centralio Komiteto nutarimu Rusijos, Lietuvos ir Šveicarijos klerikalų ir tautininkų draugijoms. Visi tie tarimai buvo priimti klerikalų ir tautininkų vienu balsu; tik socialistų delegacija prieš balsavo.

Socialistai, kaip išsiaiškino, buvo pakviesti tik taip sau, del viso ko, kad paskui negalėtų sakyti, kad jų nekvieta. Vienok apie vienybę devynios galybės buvo prikalbėta. Ir ten aiškiai pasirodė, kokios vienybės tie ponai trokšta: jei mes šoksime pagal jų dudos, jei pilnai primsime viską, ką jie išanksto nutarė, jei remsime vien tik jų draugijas, bus vienybė; bet jei mes nors kur išdrįsime savais keliais eiti, busime apskelbti vienybės ardytojais. Pats kun. Bartuška pripažino, kad Vilniaus socialistai esą puikus veikėjai; jie ikišiol dirbą ir "Lietuvių draugijoj nukentėjusiems del karo šelpiti", ir turi įsikūrę (kartu su pirmeiviais) atskirą "Draugiją agronomijos ir teisės pagalbai teikti", kuri kuria mokyklų ir rūpinasi nukentėjusių del karo šelpimu. Vienok mūsų klerikalai ir tautininkai nenori jai nė skatiko duot iš surinktųjų per Lietuvių Dieną pinigų. Jie tik nori, kad mes jų draugijoms rinktume. Musų delegacijos įnešimą, sutaisyta ta dvasia, kaip Pild. Komitetas jai buvo pavedęs, nė balsavimui nesiteikė paduoti.

Matydama tai, mūsų delegacija atsisakė kitais klausimais diskusijoje ir balsavimo dalyvauti ir prašė, kad tai būtų įrašyta į protokolus. Ji perskaitė ir įdavė konferencijos pirmininkui tokią savo rezoliuciją:

"Konferencija nutarė, kad visi surinktieji per Lietuvių Dieną pinigai eiti į Amerikos Raudonąjį Kryžių ir būtų siunčiami išten tik vienos aiškios srovės draugijoms ("Lietuvių draugijai nukentėjusiems del karo šelpiti" ir "Lithuanijai"); taip pat nutarė Centralinį Komitetą Lietuvių Dienai sutvert iš 6 katalikų, 4 tautininkų ir tik 2 socialistų. Permatydama, kad toks šališkas organizavimas Lietuvių Dienos skaudžiai atsilieps į aukų plaukimą nukentėjusiems del karo, LSS. delegacija protestuoja prieš tai ir pasilieka LSS-gai teisę elgtis, kaip tai jai ras reikalinga".

Delegacija nenorėjo imti ant savęs atsakomybės del galutinio atsakymo nuo dalyvavimo Lietuvių Dienos rinkliavoj. Delto paėmė 3 savaites laiko, per kurias LSS. Pild. Kom. turi pranešti Lietuvių Dienos Centraliui Komitetui, dalyvaus, ar ne rinkliavoj; o jei dalyvaus, tai kokiomis sąlygomis. Mums rodosi, kad mes galėtume dalyvauti tik viena sąlyga: jei Centralis Komitetas sutiktų pasiūsti mūsų šalininkų surinktus pinigus "Agronomijos draugijai"; arba jeigu penktą dalį visų surinktų

pinigų jai pasiūstų: išviso L. S. F. surinko 20 su viršum tukstančių dolerių, o visi fondai surinko 80 su viršum tukst., vadinas, L. S. F. surinko ketvirtą dalį visų surinktųjų pinigų; dabar mes reikalaujame, kad būtų pasiūsta "Agronomijos draugijai" tik penktas dafis. Konferencijos nutarimas nedraudžia to daryti: ten pasakyta, kad pinigų siūnia lietuvių draugijoms nukentėjusiems del karo šelpiti, ir minėtosios dvi draugijos tik kaip pavyzdys paduotas. Tai gi, jei tikrai vienybė rūpi klerikalams ir tautininkams, jie turės priimt bent šitą minimalią (mažiausią) mūsų reikalavimą. O jei nepriims, ant jų pačių puls atsakomybė už suardyta darbą ir už tas pasekmes, kurios iš to išeis. Tuomet mes turėsime pasiskirti sau kokią dieną, galbut, lapkričio 1 d. arba tą pačią lapkričio 2 d., jei teisė tai leis, mobilizuosime visas savo spēkas ir rinksime L. S. F. Fondus. Žinoma, rinksime nesidengdami Lietuvių Diena ir jos ženkliais, o aiškindami, kad ta diena—tai ne mūsų diena, o tik kleikalių ir tautininkų diena. Komitetus kuriant įvairiose vietose, L. S. F. užjauciančios draugijos turės tuomet skyrium organizuotis. Iš to galės spręsti ir Lietuvos socialistai, kokią "vienybę" mums teikia klerikalai ir tautininkai. Tokia mūsų nuomonė ir tų draugų, su kuriais mums teko apie tai kalbėt.

NEPRIKLAUSOMYBĖS REIKALAVIMAS

Puikiai pamatuoja Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą socializmo teorijos ir mokslo žurnalo "Nauj. Gad." Redakcija. Tas dokumentas, be abejonės, tiks istorijos dokumentu, nes tai yra pirmutinis Amerikoje mūsų draugų žingsnis "nepriklausomybės" keliu, užtat laisvę leista ir mums pasakyti apie jį porą žodžių. Pasirodo, kad "kapitalizmo plėtojimas veda prie didžiųjų valstybių susivienijimo, lygiai kaip jisai tolyn vis labiau sumaišo tautinį gyventojų sąstatą visose šalyse ir daro tolyn vis mažiau galimu dalyku grynai nacionales valstybes". Bet... bet kart vis labiau įsitraukia į valstybės gyvenimą "atsilikusių provincijų žmonės", vis svarbesnis dalykas darosi viešpataujanti kalba, mokyklos; "ukininkai ir apskritai provincijos gyventojas (taigi ir darbininkas) nori, kad parlamente, valdžios įstagoje ir rinkoje jisai nebutų nustumiamas į šalį delei savo "muzikiškų" kalbos. Ir nacionale valstybė darosi jo tikslu". Vadinas, svarbiausias ir Lietuvos nepriklausomybės aktinas — tai kalbos klausimas įvairiose vietose ir valdžios įstagoje. Bet ar be nepriklausomybės ta kalba negali įgyti sau teisių? Ar jų neturėjo Austrijos lenkai ar čekai? ar neturi įvairios tautos, Šveicarijoj gyvenančios? Mums rodosi, kad turi. Ir visur gali turēt, tik reikia demokratinio valstybės surėdymo. Antra, ar toj nepriklausomoj Lietuvoje, kur viešpataus lietuvių kalba, jau nebebus kalbos klausimo? Juk joje bus, galbut, didesnė pusė kitataučių! Kaip gali mūsų socialistai, kurie vadina save tarpautiniais socialistais, atsimint tik savo tautos kalbą, o visišškai užmiršt kitų tautų? Jeigu gi visos mazosios tautos, tik nepriklausomybę įgijusios, gali įgyti savo kalbą teisių, tai žydu bus būtinai į Palestiną ar kur kitur reiktų išsiųsti, lenkus gal visai išgyti iš Lietuvos arba lietuviams paverst: juk jie — lietuviai, tik sulenkėję!

Antras nepriklausomybės aktinas — tai labiau atsilikusio provincijų noras atsikratyti nuo "stambiojo kapitalo centrų". Taip, tik reikėjo pridurt: kad tuo budu savąjį kapitalą būtų galima labiau išskelti. Ar ne tiesa, kad lietuvių buržuazijai tik delto taip šypsosi ta nepriklausomybė, kad tuomet ji tikisi ten ponia busianti, nustelbsianti kitataučių buržuaziją, didelių pelnų įgydanti, apie kuriuos jau dabar svajoja tuli patriotai? Bet kokia bus iš to naudą darbininkų klesai, jei ji bus atskirta sienu nuo "stambiojo kapitalo centrų" ir priversta tenkintis atsilikusio krašto "juoda duona", atsilikusiais įstatymais? Ne, kažin ar darbininkai panorės kovot del tokios nepriklausomybės.

Pagalios, ar ne juokinga ta "nepriklausomybė"? Pati "N. Gad." Red. sako: "Koks tas krautvinkas (už savo sutautintus skatikus nusipirkęs krautvėlę) yra savininkas, tokia ta maziukė valstybėlė yra nepriklausoma". Ir vistik ji turi būti socialistų programoje! Tai tuomet ir krautvėlė turėtų būti mūsų programoje! Tas vienas pavyzdys gali kiekvieną įtikinti, kad be krautvėlės (atsiprašau: be nepriklausomybės) Lietuvos socialistas negali apsieiti. Na, o per nepriklausomybę į federaciją. Greitai, matyt, jau pražydės ir lietuviškai-latviška respublika. Tik ar nesiteiks nepriklausomybės šalininkai mums paaikskinti, kokiū budu jie mano ją įgyti? Ar daug vilties jie deda į "diplomatiją", tarimąsi su "klebonu", "kaip geriau susitaisius prie budavonės", bendras Tautos Tarybas, Gabrio biurus? Ir ką darbininkų klesa iš viso to gali laimēt? V. Kapsukas.

Kas tai yra, kad rusai liberalai ir dargi tuli social-patriotai ne savo balsais šaukia apie Lozannos konferenciją? Liberalų "Riec" ir "Russkija Viedomosti" šituo žvilgsniu nesiskiria nuo juodašimčių "Novoje Vremia". Juk jie visi tautų "liuosuotojai", kaip ir vakiečių kaizeris!

Da del Darb. Susiėlpimo Draugijos

Vienam "Kovos" numeryje aš kalbėjau apie reikalingumą lietuviams darbininkams tvirtis darbininkų susiėlpimo draugijų. Kadangi, apskritai imant, daugeliui draugų yra prigijęs manymas, kad SLA. pilnai atsako darbininkų susiėlpimo tikslui, tai abelnais ruožais nurodžiau, kad taip manantis draugai klysta. "Tėvynės" redaktorius pasiskubino pranešti (jo tatau priderystė), kad darbininkų susivienijimo draugijų organizavimas neturįs pamato; kad toks mano sumanymas — tai lietuvių spēkų skaldymas, ir kad, esą, susiėlpimo reikaluose laikas paliauti ieškojus politikos.

Aš vienok iš to "Tėvynės" redaktoriaus pamokinimo nieko nepasimokinau, nes pamokinimo "tonas" išėjo ne iš dalykų supratimo, o iš reikalo, ką vėliaus matysime.

Visųpirmu, ką teiskia darbininkų susiėlpimo organizacija? Ji reiskia nė mažiau, nė daugiau, kaip tik tai, kad žmonės, turinti bendrus reikalus, bendras bėdas, rišasi kruvon palengvinimui savo gyvenimo naštos ligoje ar nelaimėje. Tokia draugija tegali remtis labiausia demokratiniiais pamatais. Jeigu mano materialis padėjimas nebavins mane badu, atsitikus nelaimėi, ligai, aš neturiu reikalo rįstis su organizacija, kuri rūpinasi susiėlpimo reikalais. Susiėlpimas reikalingas tik tiems, kuriems joks rytojus nėra

užtikrintas. Ir todėl gerai materialiai stovintys susiėlpimo draugijosna tegali rašyti (jei juos priima) tik vaduojantis šiais pamatais: 1) padėti tiems, kuriems reikalingas susiėlpimas, arba 2) atsiekti kokį-nors politinį, ar materialį (taipojau per politiką!) tikslą. Į "geras širdis" šiandien tik nįsmanėliai tegali tikėti ir todėl ne-darbininkai susiėlpimo draugijosna rašosi delei savo grynos politikos, o ne delei pašalpos ligoje. Kokiems galams reikalinga pašalpa tiems, kurie turi mėnesinių įplaukų 4-5 šimtus dolerių?

Prieš mane guli SLA. konstitucija. Tarp kitko 6-tam paragrafe ten skaitome: "...rengs... taipgi ir paskaitas, skelbiančias Tėvynei (Lietuvai) atsidavimą, bei jos gavinimą, apvakiščios žymius mūsų liėvynainių darbų ir garsius Lietuvos istorijos atsitikimus..."

O tam darbui (tarp kitų darbų) atlikt, susivienijimas "platinų vienybę, sujungiant lietuvius į vieną draugiją" (par. 3). Vadinas, pačios organizacijos tvirtiausias pamatas ne susiėlpimas, bet sujungti lietuvius į vieną (!) draugiją. Pasakykite man, ar bosas ir darbininkas gali turėti vienodą "atsidavimą" "savo" kraštui? Ar tas gali "atsiduoti" savo tėvynei, kuris nė ketvirtainės jos pėdos nėra savininkas? Juk, tarpe kitko, tai būtų visai nepatriotiška! Aš tegaliu mylėti ir "atsiduoti" tik tokiai tėvynei, kuri yra mano, o ne svetima! Gi ką jau kalbėti apie tas viltis, kokių "savo tėvynėje" siekiasi ir bosas ir darbininkas! Jos taip skiriasi, kaip Atlantikas nuo Pittsburgo liejyklų: vieni "atsiduoda" tėvynei, kad joje galėtų vesti prekybą ar patįs, ar "per kapitalistų intrigas", kaip dr. Šliupas aiškiai pasakė Philadelphijoj tautininkų suvažiavime; kiti—kad ten... juoda duona "daug gardesnė". O kad paslėpti nuo tų "kitų", kad pirm priėjimo prie tos "juodos duonos", reikia susidurti su išnaudojimu, be kurio pirmiesiems tėvynės "mylėtojams" ta tėvynė taip kvepėtų, kaip "parka" (tautinis terminas žydo pavadinimui), prisivalgęs česnakų,—reikia skelbti visų lietuvių organizaciją, visų sujungimą į kruvą. Nieks, vienok, nepasako, kaip gali "jungtis" į kruvą tokie ponai, kaip tautininkas Bučinskas, kurio, "broliams" lietuviams darbininkams sustreikavus, Bučinskui—reikalingas "injunction", o pas jį dirbusiems—ta "juoda duona".

Norėčiau, kad koks-nors mokytas tautininkas, kad ir "Tėvynės" redaktorius, man išaiškintų, ar toks susiėlpimo organizacijos pamatas reiskia politiką, ar ne?.

Eikime toliaus. Ar Susivienijimas yra demokratiškas? Konst. par. 13 skaitome: "Vien tik seimas užtvirtina visuotiniojo balsavimo priimtas taisykles bei įstatymus kuopoms bei pašalpgavims. Beto, seimas turi galę užtvirtinti visuotiniojo balsavimo išrinktą Pildomąją Tarybą ir kuopų priimtą konstituciją ir tt. Par. 14: Visi šeimų nutarimai yra galutini ir juos tegali perraityti tik kitas seimas (mano pabrakta). Dabar žiurėkime, kaip čia vėl gražiai išeina. Par. 29:—Nauji SLA. seimų nutarimai, surišti su stambiais išleidimais, nebuvę ikišiol praktikoje, turi but užtvirtinti visuotinu balsavimu. Taipgi nauji sumanymai, kurie yra da nariams nežinomi, turi but narių aprobuti per balsavimą.

Kas del įstatymų pataisymo, par. 114 šiaip kalba:—"Visokie pataisymai, papildymai ar perraitymų, paliečiantys S-mo įstatymus, turi but atspausdinti or-

gane ir kuopų perbalsuoti 30 dienų prieš seimą. Par. 120: "2-m trečdaliu seimo delegatų pareikalavus, taisyti, ar iš naujo perdirbti konstituciją, kuri priežiura ir su pagalba įstatymų komisijos, atliks pavaizdą darbą."

Visuotinas balsavimas.

Par. 188:—daleidžia kuopoms paduoti įnešimą. Bet paragraf. 189 sako, kad toks įnešimas turi paremti 10 kuopų), tu reiti per Pild. Tarybą, kuri svarstys, ar tas įnešimas priešina S. V. įstatymams ir jis... praktiškas. Jeigu Pild. Taryba pamatys, kad "ne praktiškas"—ji įnešimą be jokio linnesnių ceremonijų gali atiti ir atmetimo motyvus pasiinti organe. Jeigu tie "žinomo motyvai" bus per silpnai, ba ir visai "iš antros pusės" kę gali įnešėjai tuomet del konstitucijos dirbėjai teikės pasakyti.

Iš augščiaus privestų čia mes aiškiai matome, kad tikras bosas tai—seimas, kad nutarimus tegali panaikinti tai kitas seimas, kad visuotinis balsavimu kuopų priimtus rimus (kurie da prieš pasimamą perėjo per įstatymų komisijos koštuvą ir todėl negali būti priešingi S. V. įstatymams) gali užtvirtinti tik seimas, jeigu neužtvirtintų, tai reiki—panaikintų; kad naujas manymas tegali buti paskelbtas nubalsavimui tik tuomet, jeigu Pildomoji Taryba' pripažintų "praktišku"; kad konstitucija per nauja taisyso gali perraityti tik seimas.

Akyvaizdoje šitų visų faktorių norėčiau žinoti, kaip tuli dargi, tikinti į S-mo "pataisymų galės jame pravesti bent kokią reformą?"

Jeigu jie norėtų seime turēt didžiūmą vienminčių delegatų (iš darbininkų tarpo), tai turėtų juos įgyti tik per pavikavimus ir (pasakysiu atvirkščiai) įvairias intrigas kuopose. Nė daleidžiant, kad pastatymų organizacijos geresniais pamatais toks įrankis ir būtų išsteisinamas, bet ar jis gali pasiekti tikslą?

(Toliau bus)

J. V. Stilon.

SUOMIŲ SOCIALISTŲ IR MES

Suomių federacija užima pirmą vietą Socialistų Partijoj, visų kitataučių federacijų, lošia gana svarbią rolę ir visų partijoj: laikraščiai "The New England Socialist" didžiausios paramos suteikė, tai draugai suomia.

Suomių Federacijos centras Fitchburg, Mass. Federacija turi nuosavą erdvę, keturiais angštais, gerai įtaisyta namą, kas spausdinama jų centralinis organas "Raivaja" ir kitas laikraštis suomių kalba. Ten ilgą laiką buvo spausdinamas "The New England Socialist" ir latvių "Strahneeks". Savo me draugai suomia turi gražią svetainę susirinkimams ir seimos reikalams; šale erdvę suoda su dideliu prudu, maudymais ir sodne gerą nuosavą svetainę: Šiaip jau yra name kooperatyvių sankrovų, kooperatyvė valgykla ir net kambariai kvynei.

Atėjus geguzinei šventei, visuomet rengia didelę demonstraciją. Daugelis dirbtuvių nedirba. 10-oj ryto maršuoją gatvėmis, iškėlę raudonas vėliavas, grieždami revoliucinius himnus. Lietuvių tose demonstracijose labai nedaug tebuna. O tame miestelyje suomių biskų daugumą gal kaip penki tukstančiai.

Quincy, Mass. suomių socialistų kuopa taip pat turi svetainę, kur galima statyti sceną

kuopų perbalsavimai... V. Stilson...

kalai. Alaston, Mass., kame... V. Stilson.

LAISVOJI SAKYKLA

ŠALIN MILITARISTUS IS MUŠŲ TARPO. Musų buvusio kongresmano Bergerio...

WILKES-BARRE KONFERENCIJOJ

U Nuvykome į paskirtą konferenciją viet. Renkasi delegatai. Daugiausia kunigų ir jų šalininkų...

siems turinti rūpēt. Jis pritaria visiems trimis dr. Šliupo pažymėtiems dalykams. Tik kodėl dr. Šliupas...

"NAUJ. GADYNĖS" N 3.

Jau jis išėjo iš spaudos. Jo turinys: 1. Socialistų laimėjimas Suomijoje; 2. "Šių dienų socialistai" P. Grigaičio; 3. "Pirmieji L. S. D. žingsniai" V. Kapsuko; 4. "Imperializmas, militarizmas ir prisirengimas" C. A. Hermano; 5. "Prasikaltėlis" Žemaitės; 6. "Karžygiai" Pabraizos; 7. L. S. D. P. skyrius pranešimas, "Lietuvos partijų santykiai", "Nauji diplomatai" V. Kapsuko, d. Angariečio linkėjimai, "Delei Lietuvos nepriklausomybės" "N. Gad." Redakcijos; 8. Dveji karo metai; 9. Iš Socialistų Tarptautinės; 10. Suv. Valstijų politika; 11. Amerikos lietuvių judėjimas. Svarbiausias numerio straipsnis — tai d. Hermano, kurį pataria visiems atidžiai perskaityt. Vienok didžiausia doma, turbūt, bus nukreipta į nepriklausomos Lietuvos klausimą. Greituju parašyti tuo klausimu, o paskui — gavo laišką ir... permaining savo poziciją be jokio gilesnio klausimo svarstymo. Labai geras, nors ir trumpas, straipsnis apie šv. Juozapo sąjungą. Apskritai imant, numeris interesingas; ir draugai turi pasistengti jį kuolabiau išplatinti. Teknikos pusė vis eina geryn, norint vis da šiek-tiek šlubuoja.

NEPRIKLAUSOMYBĖS REIKALAVIMAS.

Naujame laiške Vilnietis rašo apie tą L. S. D. konferenciją, kuri da prieš karą buvo ir kuri savo laiku buvo minėta "Socialdemokrate". Primišime, kad ir toj konferencijoje negalėjo dalyvauti pė. d. Rimvydas ne dargi u. Kapsukas II. Ir apie ją sako Vilnietis: "Del visuotinos suirutės ir pasunkėjusio susinesimo konferencija įvyko tik dalinai ir dalinai davė atsakymą į svarbiausią dienos klausimą. Tuomet betgi buvo konferencijos patvirtinta, kad nors negalima išanksto pamatyti, kaip karo pabaigoje susidarys valstybių santykiai, politišką lozungą turi formuluoti Partijos siekimą prie kuoplaciusios politiškos laisvės, nežiurint to, ar Lietuvai lemta pasilikti prie Rusijos, ar su ja persiskirti". Prieš tai nieko negalima turėti. Bet štai, trims mėnesiams praėjus ir vokiečiams užėmus Lietuvą vėl kyla tas klausimas, kuris "šiandien atsistojo visų kitų prysakyje — tiek mūsų Partijos darbe, tiek Lietuvos visuomenės gyvenime. Tas klausimas nustato Partijos veikimą net kitais atvejais. Reikia pasakyti, kad šiuo metu Partijai sunku buvo tiek susitvarkyti, kad dabar ji būtų galėjusi duoti formaliai tiesotą atsakymą politikos lozungus tariant. Sąlygos neleidžia sudaryti bent kiek platesnės konferencijos ir todėl Centro Komitetas padarė, ką galėdamas: sukviė atstovus vietinių organizacijų (kokių? Red.), kiek jų buvo galima dar surinkti (ar daug jų surinko? Red.), ir papildė susirinkimą žymesniais Partijos darbe draugais (ar seniai jie buvo nustoję Partijoj dirbt? Red.). Ta konferencija, duodama interpretaciją politiškam Partijos programui, rėmėsi jau nebe formula, kaip ją yra nustatę Krakuvos suvažiavimas, bet programos dvasia". Prieš norėjimą suteikt

L. S. D. P. programai nepriklausomybės dvasią mes turime griežtai protestuoti: ten apie nepriklausomybę jau nė kalbos nebebuvo ir tik du atstovai už federaciją stoji; visi kiti už visos valstybės demokratizaciją ir Lietuvos autonomiją. Ta programa ikišiol nenustojė gailės: pats Vilnietis pripažįsta, kad jie negalėjo duot teisoto nutarimo. Tos konferencijos nutarimai juo mažiau gali būti mums priverstinai, kadangi ten galėjo dalyvauti tik didžiulia inteligentijos, kuri jau seniai prieš karą buvo pasitraukus nuo veiklaus Partijos darbo.

"TAUTŲ KONGRESAS".

Gruzinių socialistas Tevzaja rašo iš Ženevos į rusų s.-d. dienraštį "Naše Slovo" (Paryžiu): "Šveicarijos socialistų spauda vienu balsu pasmerkė tą kongresą (žiurėk liepos 7 d. "Berner Tagwacht"). Musų draugas Lachtiani, "Sentinelle" (prancuziškai kalbančių Šveicarijos socialistų organas) bendradarbis, buvusis kongrese ir tėmėjusis jo darbą, apibudino jį "veidmainingu ir juokingu". Pasirodo, ten dalyvavo ir tokių Rusijos "socialistų", "revoliucionierių" ir emigrantų, kurie ir ten kalbėjo apie caro valdžios liuosuojamą politiką šitam kare. Kongreso ponai buvė: "baronai, lenkų antisemitai (didžiausi žydų priešininkai), čerkesų kunigaikščiai"... Gruzinių "delegatų" buvęs "autorius žinomo visam Kaukaziui atsišaukimo, kuriame šaukė gruzinų kardu padaryt galą "tų vidujinių neprietelių", gruzinų marksistų viešpatavimui".

Tam tai "kongrese" dalyvavo ir vienas Lietuvos "socialistas". Kaip mes patyrėme nuo kun. Bartuškos, jokių savarankių žingsnių jis ten nedarė, o visame kame susiliejęs su bendra lietuvių delegacija. Lietuvių delegacija pasiuntus linkėjimus Prancuzijos ir Anglijos armijom, kovojančiom del mažųjų tautų liuosavimo. Lietuvių vardu "kongrese" kalbėjo ir prie lietuvių delegacijos prisilieję ir baronas Ropp, kuris buvo pasiūstas kaizerio valdžios, — apie tai mes turime žinių iš tikrų šaltinių. Kaizerio ir lietuvių aniolas sargas Stepulaitis, kaip jau mes esame minėję, ir buvo tuomet Šveicarijoj. Tokiais tai keliais dabartiniai Lietuvos "socialistai" "liuosuoja" Lietuvą. Tegul sulygina draugai, ką mes sakėme apie tą konferenciją "Kovos" N 32 ir 33, su tuo, ką rašo "Nauj." N 197, gindamos dalyvavusį ten Lietuvos social-patriotą, ir tegul patįs pasisako sau, kurioj pusėj teisybė.

"NAUJIENOS" IR BERGERIS

Amerikos social-militaristai galėtų pasidžiaugt, jei mokėtų lietuvių kalbą: jie rado sau karštą užtarėją "Naujienų" asmenyje. Tiesa, "Nauj." sakosi ir nesutinkančios su Bergeriu ir kompanija, bet taip karštai jį gina, taip puikiai aiškina "Milwaukee Leaderio" dvasią, kad joms galėtų pavydėt bent koks Bergerio draugas. Pas mus jos randa ir šmeižimų, ir iškraipymų, ir "tokių skandalių darbų", kokių ikišiol jos dar nėsančios pastebėjusios nė vienam socialistų laikraštyje. Tai esą ne kas kita, kaip siauro frakcionizmo politika, skaldytojų politika, kuri esanti užsidegusi dabartinė "Kovos" red. Taip, tai labai pigus polemikos budas: kuodaugiausia šaukti apie skaldymą, apie visokias priešingosios pusės nedorybes; bet skaitytojai turi žiurėti ginčų branduolio.

Pirmiausia mes turime pastebėti, kad, kaip dabar išsiaiškino, "Nauj." N 180 mums neteko

matyti: delto tikmes pasakėme, jog jos nieko neatsakiusios ir mūsų nurodymus. Pasirodo, jos ten atsakiusios ir pabriežiusios, kad tik Mariono apskričio kuopos nurodytame straipsnyje nematančios nieko prieštaraujancio nė Socialistų Partijos programai, nė tarptautinių socialistų kongresų nutarimams. O kitur mato? Jei mato, tai kaip gi gali stoti už dalyvavimą Pild. Komitete to žmogaus, kurio veikimas priešingas Partijos programai? "Nauj." mums prikiša, kodėl mes kalbame apie visą Bergerio veikimą, o ne tik apie tą straipsnį; tuo budu esą mes tik maišome dalykus. O mums rodosi, kad tą straipsnį, kaip reikiant, galima suprast tik paėmus visą eilę Bergerio straipsnių ir visą jo veikimą. Ten jis tik trumpai ir kartais ne visai aiškiai išdėsto, apie ką kur kitur yra plačiai kalbėjęs. Taigi, jeigu kur kitur pripažįsime jo prasižengimą prieš Partijos principus ir programą, tai veikiausia ir tame straipsnyje tai rasime — ir nacionalizmo, ir militarizmo dvasios.

"Nauj." sako: "Kova" sako, kad mes pritarią visam, ką yra kuomet-nors paskelbęs Bergeris savo redaguojamam laikraštyje "Milwaukee Leader". — Tegul parodo "Nauj.", kur tai buvo musų pasakytą. Mes tik sakėme, kad jos nemato Bergerio privadžiojimuose nieko priešinga Partijos programai, nemato, ką "Laisvė" kadaise pavidino "generaliu musų principų šlavimu" ir užpečkį. Ir dabartiniam ilgam, ilgam straipsnyj tas pats matyt: tik rupinimasi kaip nors apgint Bergerį. Jos dargi nenori sutikt, kad "Milwaukee Leader" pilnas patriotinės ir karingumo dvasios, kad jis pritarė patriotinėms demonstracijoms, nuolat šaukia apie "prisirengimą". Girdi, "Milw. Leader" tekalbės tiktai apie rubežiaus gynyimą; bet kur social-patriotai ir imperialistai yra kitaip kalbėję?

Labiausia užsiuola ant musų del musų citavimo. Girdi, už karingąją korespondenciją iš Meksikos parbėžio mes apkalbinė laikraščio redaktorių, dargi už Vokietijos ministerio žodžius! Bet jei laikraštis duoda daugybę vienpusiškų žinių, jei talpina jas be jokių pastabų, tai ar neklaidina tuo budu skaitytojus, ir ar už tai nepuola atsakomybė ant redaktoriaus? O kad dargi Europos militarizme Bergeris mato puikių pusių, tai patvirtina ir "Nauj." Tai delko mes stovėjome ir stovime už tai, kad ne vieta tokiems Bergeriams vadovaujamoj Partijos įstaigoj. Ten palikdami jį, mes tik leisime jam plačiau skleistis kenksmingas darbininkų klesai nacionalistų ir militaristų idėjas. Mes turime rauti jas, kol da jos giliau šaknų neįleido. Tiek tai šį kartą "Naujienoms" apie Bergerį.

DELEI LSS. DALYVAVIMO WILKES BARRE.

"Nauj." nustebo, kad LSS. pasiuntė savo delegaciją ten. Girdi, "Kova", kuri mėnesiais išrodinėja, kad negalima esanti jokia vienybė, čia staiga už vienybę stojanti. Tai esą toks "oportunizmas" ir "social-patriotizmas", kokie ikišiol dar nėsą buvę jokiam LSS. darbe. Bravo "Naujienoms"! Tik gal jos pamatys iš šito numerio, jog mes ten vykome ne vienybei skelbt, o kam kitam? Su tokiu dalyvavimu mes, kaip ir musų draugai Rusijoj, visuomet sutirame. Sunku mums buvo be kovos atsiskirti nuo dalyvavimo Lietuvių Dienos rinklaivoj. Jei mes negalėsime joje dalyvauti, tegul aiškiai darbininkai pamatys, ant ko atsakomybė už tai puola. Gaila, kad tai negalima buvo prieš konferenciją spaudoj apsvarstyti. Bet, pavyzdžiui, "Laisvės" ir "Tiesos" Red.

mums pritarė. L.S.F. komitetas gi jokio gando nepadavė, norint ir kai-ką iš jų buvo kreiptasi; ir d. Stilsonas visai nebuvo jo įgaliotas dalyvaut patariamuoju balsu: jįsai, norint L. S. F. komiteto narys, vienok jokio įnešimo dargi apie konferenciją negavo. Del laiko trumpumo negalima buvo susitart. Bet jei musų dalyvavimas ir pasielgimas toj konferencijoje oportunitizmas ir social-patriotizmas, tai koks oportunitizmas ir social-patriotizmas turi buti dalyvavime Lozannos konferencijoj!

PASTABOS

Kodėl kaizerio valdžia neleid vokiečių socialistų važiuot tarptautinių socialistų konferenciją Kintalėj (Šveicarijoj) ir kodėl leido važiuot nacionalistus ir dargi vieną "socialistą" i Lozannos "tautų" konferenciją?

Baltimorės "Balsas", verkšlendamas del savo nepasisekimų, sako: viskas būtų gerai, šventa vienybė tarp lietuvių viešpatautų, kad ne tie socialistai ir klerikalai. Na tai gerai, dabar jau klerikalai bučiuojasi su tautininkais — tegul pasiskubina I. W. W. organas, — gal ir jam koks bučkis teks? Tik tegul atsimesna, kad toli ne visi I. W. W. seks jo pėdomis, nes tarp jų yra ir truputį protingesnių vyrų.

"Naujienos" užsigavo Rygos Miliono priminimu apie jų santykius su tautiniais socialistais. Gi ar ne daugiau joms tekdavo jie gint, negu kritikuot? Kiek dabar išlieja rašalo Bergerį begindamos ir kiek da išlies, Lietuvos social-patriotus begarbindamos?!

Kas stiprina klerikalų ir tautininkų poziciją? Ar tie, kurie eina pas "kleboną" kalbėtis apie Lietuvos atbudavojimą, kurie kartu su jais "diplomatiškos" keliais pradeda eit, visiškai susilieja su jais "tautų" konferencijoj, pradeda telktis aplink Gabriolui biurą, gaivina seniai atmetus susipratusių darbininkų nepriklausomybės reikalavimą ir tie, kurie be jokios kritikos pritaria tam, ar tie, kurie nenustoją stovėję klesų kovos ir revoliucinės tarptautinės socialdemokratijos pamatais?

Pirmasis persergėjimas: jei ta "Kova" taip šauks ir gadys musų laikraščio biznį, tai mes "injunction" paismim ir atliktas kriukiis. Taip kalba, vieno socialistų laikraščio šulas. Saugokitės, kovininkai!

Ku-ku.

"Draugo" koresp. iš Grand Rapids'o rašė, kad jis Bulotos prakalbose užmigęs. Well, nieko stebėtino: jug girtas ir gatvėj užmiega, kur bildėsis nė minutėi nesusuoja.

"Lietuva" rašydama apie Bulotos-Simkaus debatus, sako, kad nė vienas nepralaimėjęs, nė neišlaimėjęs arba, sakant pačios "Liet." žodžiais, "Bulota sukritikavo Simkų ir kartu nesukritikavo". Baigdam "Lietuva" dejuoja: "tai yra peiktina graiti žmonėms ant jausmų". Na, o kodėl gi Simkus negraitas? Juk jis geresnis muzikantas už Bulotą!

"Laisvė" dar vis tebeduoda savo skaitytojams vietos diskutuoti: "Gert ar negert?" Aš patariau diskutantams mažiaus rašyt, daugiau mąstyti. Prisiimkit, kad ir J. Stirbį, dd. Br. Vargšą ir J. Čerkevičių, tai nereiks nė laiko gaisint, nė brangios laikraščio vietos uzimti.

Girdėjau, kad Clevelandiškės "Santalkos" redaktorius ir administratorius jau nuėjo prie savo senojo užsiėmimo. Well, gerai ir pasielgė: laikraštis leist, tai ne anglis j pečių "šveluot". Burdingonas.

Iš Socialistų Tarptautinės

PRIEŠ BERGERI.

D. Lorenz sako rugpūčio 9 d. "New Yorker Volkszeitung", kad Bergeris savo pasiaiskini-me rašas, jog jis visuomet kovojęs su militarizmu. Bet kartu kiekviena tauta turinti kovot del savo laisvės, jei nenori but pavergta. Tas vyras, kuris nėra pasirengęs kovot del savo pačios arba dukters, nevertas esąs turėt pačios arba dukters. Truksta, sako d. Lorenz, tiktai garsiojo "argumento" apie degantį namą arba skęstantį laivą, kurį visa buržuazija vartoja. Toliau d. Lorenz paduoda pavyzdžių, kaip visuomet Bergeris kovojęs su imperializmu: kovo 30 d. jo "Milwaukee Leader" pajuokia d. Londoną už tai, kad jis balsavo prieš Hay'o militarį projektą. Balandžio 11 d. jis rašo, kad galima būtų įkurus valdžios amunicijos fabrikuos padaryt tautų nepriklausomą nuo privatinio kapitalo. Gegužės 30 d. jįsai rašo apie isterikus militaristus ir isterikus anti-militaristus. Ir vienuis, ir kitus jis smerkia. Socialistų Partija turinti ir savo žodelį pasakyt tautos apsigynimo politikoj. Tai vis redakcijos straipsniuose. "Kad "Milw. Leader" stoji už pabaudos ekspediciją i Meksiką, kad jis talpino paveikslus, kuriuose Carranza ir Meksika buvoibiausiaia žeidžiama... — tai menknienis. Kad majoras Hoan maršavo "prisirengimo" demonstracijoj, kad Brisbane Hall, kooperacija, ta "atmintinąją dieną" buvo vėliava papuosta... visa tai rodo, koks vėjas pučia Bergerio intakos rate". Delto d. Lorenz sako, kad Bergeris jokiu budu negali but narys Pil. Kom-to.

D. Hagen rašo rugpūčio 17 d.: "Iš klaidų reikia mokintis, delto džiaugsmingai reikia pasveikint Mariono apskričio kuopos įnešimą. Kas militarizmui meiliai mirksi, negali priklausyt Partijai, o juo mažiau Pild. Kom-tui, kad ir jis Viktoru Bergeriu vadintųsi. Jo straipsnį skaitydamas, turi stebėtis, kaip tas žmogus i tokią augštybę iškilo, kokią jis turi partijoj... Kaip galima greta statyti klesų kovą su tėvynės gynimu... Del tautos kovot tai juk yra ne kas kita, kaip del viešpatuojančių klesų kovot, nes tiktai jos turi intereso ir tik jos trokšta karo. Ar kuomet-nors reikalavo darbininkų klesa karą?.. Socialistų Partijos uždavinys protestuot prieš militarizmą, vistik kokią formą jis turi, o ne duot geriausio militarizmo sumanymus, kaip tai d. Bergeris daro. Viešpatuojančios klesos atmes jo sumanymus, kaip vaikiškus, o beturčių klesa nereikalauja jokio prisirengimo... Kas nekovoja su militarizmu kiekvienoj formoj, neprivalo jokios vietos užimti Partijoj. Jis turi būti skaitomas antros klesos draugu. O jei tai jam nepatinka, turi eiti ten, kur jo vieta: i buržuazijos lagerį".

BALSAVIMAI.

New Yorko Socialistų Partijos Komitetas vienu balsu atmetė du militariniu punktu Partijos platformos ir išleido atsišaukimą draugams, kad jie tą patį darytų. Jis tarp kita ku nurodo i Partijos konstitucijos septintą skyrių, antrą punktą, kuris sako, kad koznas partijos išrinktasis atstovas būtų atstavytas, kuris balsuotų už daviną pinigų kariuomenei, ar laivynui, ar karo vedimui.

Brooklyno LSS. 19 kp. 29 balsavo už atsišaukimą Bergerio iš Pild. Kom. ir 4 prieš.

SVEICARIJOS ANTIMILITARISTAI.

Šveicarijos socialistų vyriausias organas "Berner Tagwacht" rašo viename savo strai-

psnyje: "Salin armijai Bauda sustaugia militaristai ir uragantriotai, kuomet jų ausyse skamba šitas šauksmas... Užta Fullerete buvo teisman patraukti keturi jauni vyrukai, ir buržuazija plojo iš džiaugsmo kuomet juos aštriai nutiesė. Šiandien mes imame tą šauksmą, imame jį, pilnai suprasti mi jo didumą". Toliau parodoma visa eilėibiauriausių apsiėmusis kareiviams. Taip yra toj lyj, kurios milicija persama bar kad-ir Amerikoj. Tuo pu šveicarijoj eina didelis militaristinis judėjimas. Neiniai pasodintas i kareivių karmą vienas socialistų dienraštis "Sentinelle" redaktorių užsisakymą pildyt kariuomenę istatymus. Lozannoje nutiekiami mėnesiams kareiviams kalėjimu, teismo išlaisdams mokėt ir dviem metam teatėmė nuo mokintojo Bodrakuris atsisakė stot i mobilizaciją vietą. Rugpūčio 1 d. Ciuriche antimilitaristų konferencija. Šimtai jaunų vyrų ejo pėvėmis su vėliavomis. Policijamėgino atimt vėliavą su anužu: "Salin militarizmą!" Du ejo suzeisti. 36 areštuoti.

Delei uždraudimo antimilitaristų demonstracijos rugpūčio 3 d. buvo Ciuriche protesto tingas. Dalyvavo jame 200 žmonių. Po mitygo minia gatvėmis ir dainavo "Internacionalą". Policija nekludė.

DEL HAAGOS KONFERENCIJOS.

"Naše Slovo" rašo, kad Haagos konferencijoj Olandijos Svedijos atstovai atstovavę social-patriotų organizacijai. Mazas atstovų skaičius, sal "da labiau mazina vertę tos netralių kraštų patriotinio socializmo diplomatų konferencijos. Išimtis priklausy ne bent Amerikos atstovam. "Visa ta negyvoji konferencija žiurėjo neprysakį, o atgal". Tai rašo patįs kairieji Rusijos s.-d. kairysis mažumos sparnas.

VARSAVOS RINKIMAI.

Varšavoj buvo rinkimai miesto tarybą. Balsas toli ne lygus visiems duota, kaip Prancuzijoje. Prieš rinkimus agitacija buvo uždrausta. Vienok kairiosios P. P. S. ir Bundo kandidatai gavo 3,711 balsų (išrinkta 1), Lenkijos s.-d. — 2,631 (išrinktas 1), social-patriotai (frankai) — 5,316 (išrinkti 2), tautininkai — 13,988 (išrinkta 5). Nežiurint didžiausių persekiojimų, ten nenustoją veikę tarptautiniai socialistai ir stovėję klesų kovos pamatais.

ANGLIJOS "LAISVĖ".

Už išspausdinimą 1,900 žydų socialistų atsišaukimų prieš krutų ėmimą nutiesė Londono vieną šešiams mėnesiams, 1 — trims, 1 — dviem, 1 — 21 — dienais arba 50 svarų užmokėti. Nepriklausomos Darbin. Partijos organui "Labour Leader" nebeleidžia valdžia eit i Prancuziją ir Šveicariją. Veikiausia del to ir mes joo negauname, taip-pat ir "Rankpelnio".

"NAŠE SLOVO".

Pradėjome gauti iš Paryžiaus Rusijos s.-d. dienraščio "Naše Slovo". Ateina po 4 ekzemplarius pardavimui. Kas moka rusų kalbą ir nori geriau susipažint su tarptautinių revoliucinių socialistų judėjimu, tegul pasiskubina jį užsiprenumeruoti pas mus. Kaina mėnesiui 40, 3 mėn. \$1.10, pusei metų \$2. Tai nedidelis laikraštukas, bet labai turiningas. Kad didelių paktos išlaidų išvengus, mes siuntnėsim tik po 1 kartą savaitėje.

Numirė senas lenkų socialistas Rechneris ir vokiečių s.-d. Ekšteins, žymus "Die Neue Zeit" bendradarbis.

tautinės

Moterų Skyrius

Salin armijai... militariai ir... omet jų aussy... os šauksmas... U... uvo teisman pat... jauni vyrukai... plojo iš džiaugsm... os aštriai nuties... es imame tą šat... jį, pilnai supran... ną". Toliau parod... auriausių apsiem... s. Taip yra toji... milicija perama... Amerikoj. Tuo t... oje eina didelis... judėjimas. Ne... tas į kareivių... socialistų dien... redaktorių už... ildyt kariuom... Lozannoje nut... enesiamis kar... smo išlaidoms... iem metam tes... nokintojo Bod... : stot į mobiliz... gpiučio 1 d. b... nilitaristų konle... aunu, vyrų ejo... eliaivomis. Pol... vėliavą su ant... itarizma! Du e... reštuoti.

MOTERŲ BALSAS" IŠEIS RUGSĖJO PABAIGOJ.
Spausdins "Kovos" spaustuvė. Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo referendumas leisti moterų laikraštį perėjo didžiama balsų. Laikraščio vardas nubalsuota "Moterų Balsas". Kaina metams bus \$1.00; pavienis numeris 10c. Eis syki į mėnesį; 16 pusl. dydžio.
Pirmasai numeris, kaip prašė L. M. P. S. sekretorė drgė Petrikenė, pasirodys pabaigoje rugsėjo mėn., š. m. Redaktorė bus, veikiausia, drgė Petrikenė. "Moterų Balsas" bus spausdinamas "Kovos" spaustuvėje. Šiomis dienomis "Kovos" administracija padarė jau ir kontraktą su L. M. P. S. spausdinimo reikalui. "Kovos" administratorius d. Kurkulis apsiėmė laikraštį korektuoti ir įvesti į atsakantią tvarką visus administracijos reikalus; taip-pat prigriebė kelt agitacijos darbą. Dabar reikėtų tik, kad L. M. P. S. A. paskirtų iš vietinės (Philadelphia) 11 kp. draugių administraciją. Tuomet "Moterų Balsas" leidimas būtų galima stipriai pastatyti. Tokių draugių 11 kp. berods, nestokuoja.

"Laisvės" N 66 jau paskelbta ir kokis "Moterų Balsas" bus. Jame tilps straipsniai: "1) paliečiantis darbininkių moterų reikalus, 2) vaikų auklėjimas, 3) sveikatos skyrius, kur bus nurodoma įvairūs moterims patarimai, 4) iš svetimtaučių moterų judėjimo, 5) politiškos moterų teisės, 6) iš Amerikos lietuvių moterų draugijų gyvavimo, 7) maisto gaminimas ir abelnai gospadinėms patarimai ir 8) vaikams skyrius".
Drgė Petrikenė "Laisvėje" kreipiasi į visas moteris, kurios tik gali plunksną valdyti, kad kiek galint rupintųsi daugiau rasti kas mėnuo "Moterų Balsui" suteikti.
Rastus reikia siųsti šiuo adresu: K. Petrikenė, 327 Pearl Brooklyn, N. Y.

NEVAISINGUMAS IR LYTIŠKOS LIGOS.

Didžiama moterų tik save kaltina, jei jos nevaisingos. Bet žinoma, kad yra ne mažiau ir vyrų kaltės. Didžiausia nevaisingumo priežastis — tai gonorrhoea (puliutekis); o ta liga kelis syk labiau išsiplėtojus tarp vyrų, negu tarp moterų.
Berlyno daktaras Blaško apgaiklūoja, kad vyrai, kurie vedę, sulaukę 30 metų, esą, apskritai imant, dusyk turėję tą ligą, ir vienas iš keturių ar penkių esą turėję sifilį. Lyties ligos gi Vokietijoje labiausia viešpatuojančios studentuose ir slaptose prostitutėse.

SUFRAGISČIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Atlantic City, N. J., 6 d. rugsėjo įvyks Amerikos Sufragisčių Susivienijimo suvažiavimas. Busi 2000 delegacijų. Čia bus dirbama sufragisčių "partijos" platforma. Sufragisčių suvažiavime ketina kalbėti prezidentas Wilsonas ir republikonų kandidatas į prezidentus Hughes. Mat ir vienas ir kitas, nors buvo priešingi moterų balsavimui, bet dabar nori prisigerinti moterims, kad rinkimų metu jos už juos balsuotų. Moters turi balsavimo teisę 10 valstijų.

MOTERŲ DARBAS ANGLIJOJ IR PRANCUZIJOJ.

1,157,000 Anglijos moterų dabar dirba vyrų darbus. Jos ne mažiau padaro darbo, kaip vyrai. Tik joms užmokėsnis Anglijoj mažne pusiau mažesnis mokama, negu buvo mokama vyrams prieš karą, nors dabar ir gyvenimas jau begalo pabrangė.
Prancuzijoj gi esą lygiai mokama moterims, kaip ir vyrams už tą patį darbą.

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO

WILSONAS LAIKĖS GELEZINKELIŲ DARBININKŲ PUSĖ.

Visi 600 gelezinkelių darbininkų atstovai, kviečiami prezidento Wilsono, nuvažiavo į Washingtoną. Prezidentas pasisulė į tarpininkus tarp gelezinkelių savininkų ir darbininkų, kad atšalinus gelezinkelių streiką. Išklauses darbininkų reikalavimus, jis sutiko, kad gelezinkelių kompanijos turi sutrumpinti darbo dieną iki 8 val. ir mokėti darbininkams tą pačią algą, ką pirmą mokėdavo už 10 val.

Kompanijų atstovai norėjo, kad darbo valandų klausimą rįstų tam tikra komisija, susidaranti iš darbdavių, darbininkų ir valdžios atstovų. Darbininkų atstovai nesutiko eiti į jokiais tarybas delei darbo valandų, stačiai reikalavo 8 val. ir tiek. Prezidentas palaikė darbininkų pusę, jų reikalavimą pripažino teisingu ir pasakė, kad kompanijos be jokių derybų privalo duoti 8 val. darbo dieną.

Be 8 val. darbo dienos, gelezinkelių darbininkai išspradži reikalavo pusantrą sykiu daugiau mokėti už viršlaikio valandas. Bet prezidentas patarė, kad viršlaikio mokesčio klausimas būtų pavesta rįsti tam tyčia sudarytai komisijai, — ir gelezinkelio darbininkai priėmė prezidento patarimą.

Sakoma, kad prezidentas ketinąs iškirsti gelezinkeliams šitokį šposą: Jeigu kompanijos neduotų 8 val. darbo dienos, ir darbininkai susireikuotų, tai jis, civilis tarybos pamatais, sukviestų streikerius darban ir duotų 8 val. darbo dieną.

Bet nereikia manyti, kad Wilsonas, darbininkams gero velydamas, šitai tarpininkauja. Jis tarnauja plačiamam bizniui. Juk jei įvyktų visuotinas gelezinkelių streikas, tai kaip bematant visas biznis turėtų apmirti. Be to, artinantis prezidento rinkimams, jis nori patraukti savo pusėn kuodaugiausia darbininkų.

VĖL GRĖSIA N. Y. GATVEKARIŲ STREIKAS.

New Yorko gatvekarių kompanijos nepriima atgal darban 40 darbininkų, kurie pasizymėjo streike. 20,000 Didžiojo New Yorko gatvekarių darbininkų grumoją išnaujo streikuoti, jei-gu kompanijos nepriims atstatyti unijistų. Darbininkai kreipiasi į miesto majorą, kad jis kompanijoms patartų juos priimti darban. O jei majoras to nepatars, arba kompanijos jų nepriims, tai darbininkai vėl darysią visuotiną gatvekarių streiką.

NEW HAVENO GINKLŲ DARBININKAI STREIKUOJA.

New Haven, Conn. — Streikuoją 2,000 Winchester ginklų fabriko darbininkų. Fabrike iš viso dirba 18,000 žmonių; 10,000 jų yra paprasti darbininkai. Svarbiausias darbininkų reikalavimas yra 8 valandų darbo diena. Streiko vadai tikisi išvesti visą 18,000 streikan.

KOVA PRIEŠ UNIJAS.

Menomine, Mich., ir MartINETTE, Wis., Fabrikantų Sąjunga uždarė savo dirbtuvių duris 2000 darbininkų, kurie reikalavo unijos. Kompanijos mokėdavo darbininkams po \$1.40 už 12 valandų darbo dieną.

VIESBUČIŲ DARBININKAI LAIMĖJO.

Rochester, N. Y. — Didžiųjų viesbučių organizuoti stalų tarnautojai ir virėjai laimėjo streiką; gavo daugiau algos, trumpesnę darbo dieną ir geresnio algos.

WILKES BARRE KONFERENCIJOJ.

Norint aš pirmą kartą tuo klausimu kalbėjau ir tekalbėjau vos kokias 5 minutes, mane pradėjo trukdyti "vienybės" skelbėjai. Man pabaigus kalbėt, p. Račkauskas įnešė, kad po 3 minutes tebutų leista kalbėt, kaip Peterburgo draugijos susirinkimuose,—priimta. Kun. Bartuška pripažino, "Agronomijos draugijos" gyvavimą ir veikimą, bet rezoliucija buvo priimta tokią, kokia buvo paduota.

Visų balsais, be mūsų delegacijos, buvo atmeta surinktų pinigų plaukimas per lietuvių fondus: esą Raudonuoju Kryžium daugiau pasitikėsianti kitataučių visuomenė. Kazin tik, ar kartais tas kryžius neturi panašaus vardo, kaip Rusijoj? Ar nepasiims jis sau kokio nuosimnio už patarnavimą? ar apsiims pavienių žmonių vardu tuos pinigus pasiųst? ir ar kaizerio valdžia jų nekonfiskuos? Kun. Bartuška sakė, kad vokiečių valdžia pasizadėjusi nebekonfiskuoti ir nebetrukdyt pinigų gavimo, bet ar ištikrųjų išpildys savo pradžą? Tie klausimai liko klausimais.

Priėmus, kaip buvo išanksto nutarta, visus svarbiuosius klausimus, mes atsisakėme dalyvaut diskusijose ir balsavimuose — ir toliau jau viskas slidžiai ėjo. Maziukas trukšmas pakilo tik-tai, kuomet mes perskaitėm ir įdavėm pirmininkui savo pranešimą, kuriame vėl buvo pasakyta "klerikalai", o ne "katalikai". Kun. Dargis užprotestavo prieš tai, pareikalavo, kad būtų pakeistas tas užgaunąs katalikų jausmus žodis. Kitas kunigas pareikalavo, kad mes ir atsiprašytume už "įžeidimą". Kitai esą nebusiūs mūsų pranešimas į protokolus įtrauktas. Nenorėdami ilgai del to kalbėt ir ginčytis, mes pakeitėm tą žodį: "bet apie atsiprašymą, pasakėme, negali net nė kalbos, nes tai visai ne koliojamas žodis, o visur rimčiausioj literaturoj vartojamas; jis paliečia ne tik katalikus, o tam tikrą politikos srovę visų tikėjimų žmonių".

Rinkimuose į Centrali Komitetą, žinoma, mes taip-pat nedalyvavom. Išrinkti nuo klerikalų: Lopata, Krušinskas, kun. Miliauskas, Lukoševičius, kun. Bartuška ir kun. Augustaitis; nuo tautininkų: dr. Šliupas, Karuža, Paukštys, Živatkauskas, Račkauskas ir Šalčius. Į spaudos komisiją: Karuža, Jankauskienė, Račkauskas, kun. Paukštis, kun. Miliauskas ir Kaupas. Jei prisidėtų socialistai, tai du tautininkai pasitrauktų iš komiteto; į spaudos komisiją 1 ar 2 socialistai galj jeit.

Priimtas nutarimas, kad įstatymais bus baudžiami tie, kurie nelegaliai išdrįstų Lietuvių Diena pasinaudot ir savo tikslams rinkti.

Prezidento prašo, kad Lietuvių Dieną paskirtų per Visų Švęte, lapkričio 2 d. Renkama bus į tam tikras vienodas skrybutes gatvėse, bažnyčiose ir visur, kur tik žmonių yra, bus einama per namus. Rinkėjai turės tam tikrus ženklus. Visuose miestuose bus kuriami vietiniai komitetai, kurie turės siųst visus surinktus pinigus Centraliui Komitetui.

V. Kapsukas.

DEL KONFERENCIJOS PROTOKOLŲ.

Iš jų matyt, kad išviso konferencijoj dalyvavo 50 atstovų nuo 19 organizacijų. Jų tarpe 12 klerikalų įstaigų (29 atstovai, jų tarpe 13 kunigų), 6 tautininkų (18 atstovų) ir 1 socialistų (3 atstovai).

Del protokolų LSS. delegatai mums suteikia tokį protestą: "Protokoluose yra pasakyta, kad LSS. delegacija sutikus su

tu, "kad pataisymas minėto žodžio ("klerikalų" "katalikais") reikš jau atsiprašymą". Mes protestuojame prieš tokį mūsų žodžių iškraipymą, juo labiau, kad nebuvo tokios vietos prokoluose, kuomet konferencijoj buvo skaityti, o tik paskui kokiu tai budu atsirado. Tiesa, perskaičius protokolus vienas kunigas reikalavo, kad būtų įdėta apie tą atsiprašymą, pasiremdamas buk panašiu Stilsono pasakymu. Bet tuomet Stilsonas da kartą pabrėžė, kad apie atsiprašymą negali būti nė kalbos, ir kad pakeitimas žodžio "klerikalai" "katalikais" tai visai ne atsiprašymas; tik tuo budu atpuola pats klausimas. Kam gi tuomet p. Račkauskui ir kitiems falsifikuot mūsų žodžius? Prašome patalpinti tai visų laikraščiu, kur tilpo konferencijos protokoli".

LSS. delegacijos nariai: V. Kapsukas. J. V. Stilson.

Korespondencijos

CAMBRIDGE, MASS.

LSS. 71 kp. išrinko delegatą į IX LSS. Suvažiavimą.
Rugpjūčio 13 d., 7 Burley St., buvo LSS. 71 kp. mėnesinis susirinkimas, kur, be paprastų reikalų, buvo balsuota bent keturi referendumai ir išrinkta delegata į IX LSS. Suvažiavimą.

Buvo nominavimas VI Rajoro viršininkų ateinantiems metams, balsuota Bergerio atšaukimo klausimas; didžiama balsų už Bergerio palikimą Soc. Partijos Pild. Komitete; buvo balsavimas Mass. valst. jaunųjų socialistų klausimo ir balsuota delei šių metų Socialistų Partijos platformos, kuri, rodos, tapo vienu balsu priimta.

Delegatų 71 kp. išrinko d. J. Belauską ir, rodos, padarė suvažiavimui savo įnešimų; delegata kelionės lėšoms surinkta \$780.

Susirinkimas tęsėsi nuo 11 val. prieš piet iki 4 val. po piet, tvarką pavyzdingai vedė d. J. Kalnaitis. Garbė 71 kp., kad ji, galima sakyti, pirmutinė ir galiausiai Nauj. Anglijoj išrinko ir pasiųst delegatą į LSS. suvažiavimą Chicago. Neapsileiskit ir kitos kaip Nauj. Anglijos, taip ir kitų rytų valstijų kuopos, siųskite savo delegatų, kad pridavus mūsų suvažiavimui ir visiems delegatams daugiau energijos ir svarbos.

J. P. Raulinaitis.

SO. BOSTON, MASS.

Birutės Kanklių choras atgijo. P-s M. Petrauskas atsisakė B. K. chorą mokinęs todėl, kad jis esąs partvisys.

Artinantis žiemos sezonui, Bostono ir apylenkių socialistai sumanė atgaivinti Birutės Kanklių chorą, kad, rengiant koncertus, prakalbas ir kitokius vakarus, būtų galima turėti ir savo chorą, kuris geriau pajavirintų vakarų programus ir publiką patenkintų, ir tapo nutarta kvieisti p. M. Petrauską už mokytoją, bet kaip birutičiai nustebo, kada jų tam tyčia išrinkta komisija pakviesti p. Petrauską išdavė raportą, kad p. Petrauskas neapsiėmė mokinti Birutės Kanklių chorą; ir tai reikia žinoti, kad jis buvo kviestas ne dykai, bet mokamai, ir atsisakė vien delei to, kaip jis pats sakęs, kad neištenką laiko, bet ir delei to, kad Birutės Kanklių choras esąs partvisys, socialistams tarnauj. Ištikrųjų stebėtina, kad p. M. Petrauskas taip supranta ir žiuri į daile ir dalyvumą. Jeigu jis mano, kad dailė yra bepartvyvė, tai ko jam reikėtų bijotis mokinti dailės (dainų ir muzikos), kad ir partviviausią organizaciją? Ir kam gi jis mokina Gabijos chorą, kuris tarnauja bepartvyvei sandariečių partijai? Tai savotiškas dailės bepartvyvumo supratimas,

jeigu vienai partijai daile tarnauja, tai yra bepartvyvė, bet jeigu kitai, tai jau partvyvė. Raulinaitis.

WATERBURY, CONN.

Soc. kuopos aukos agitacijai Washingtono valst. Kun. Mockaus prakalba.
Rugpjūčio 6 d. LSS. 34 kp. savo susirinkime tarp kitko nutarė aukoti \$10 surengimui prakalbų maršrutui Washingtono ir kitose vakarų valstijose ir išrinko komitetą aukoms rinkti; taip-pat nutarta surengti greitai pikniką ir visą pelną skirti soc. prezidento rinkimo fondan.

Tos pačios dienos vakare buvo prakalbos, surengtos Lietuvių laisviamųjų susivienijimo 4 kuopos. Kalbėjo kun. M. X. Mockus.

Šį kartą kalbėjo apie politiką ir aiškino, kaip šios šalies laisvę, krauju įgytą, "juodojo biznio" agentai mindžioja po kojų. Baigdamas ragino kiekvieną tapti Amerikos piliečiu ir kiekvieną darbininką ragino remti darbininkų partiją, t. y. Socialistų Partiją. Pertraukoj rinkta aukų vesti bylai del žodžio laisvės. Mockaus byla perkelta į augštesnį teismą. Surinkta \$59.90.

Stebėtina, kaip publika M. X. Mockaus prakalbas visuomet skaitlingai lanko, ypač moters. Pirmieviskose prakalbose man pirmąsyk teko matyt jų tiek daug. Šį kartą ir oras buvo nepakentiamai šiltas, bet svetainė prigužėjo pilnutėlė, ir žmonės labai ramiai užsilaikė. Gi kun. Siaurusaičio klapčiukai tai vaikščiojo aplink, pirštus kramtydamies: jie buvo pakėlę tokį skandalą, kad jau kun. M. X. Mockui negalima būtų daugiau Waterburj kalbėti, o čia lyg tyčia Mockus vėl kad rėžia, tai rėžia, nepaisant kunigų ir davalų šnipinėjimų ir valdžiai skundimų. Griešninkas.

AKRON, OHIO.

D. J. Dantos prakalbos. Darbai. Rugp. 13 d. buvo LSS. 246 kp. prakalbos. Kalbėjo dd. J. Danta iš Detroit, Mich., ir V. Andriulevičius, vietinis.

Zmonių suėjo vos 32 ypatos, bet pasekmės buvo geros. Priežastis, del kurios tiek mažai publikos buvo,—neįgarsinimas, nes iš vakaro tik d. J. Danta atvažiavo pas d. V. Andr. pasikalbėti ir vietos dd. pasakė, jog rytoj bus šv. Juozapo draugijos susirinkimas, tai vakare po susirinkimui galima busią prakalbas laikyt. Taip ir buvo pasielgta.

Prie LSS. kuopos prisirašė 8 nauji draugai. Suorganizavom L. D. L. D. kuopą iš 13 narių (užsimokėjo visi) ir da L. S. F. surinkta \$15.90. Iš tiek mažai žmonių tai labai geros pasekmės. Atsilankiusieji liko prakalbos patenkinti. Geistina, kad akroniečiai ir toliaus darbuotųsi: čia labai gera dirva, žmonių iš visur privaziavo ir daugelis jų yra progresyviai.

Darbai čia eina labai gerai, ypač sunkieji darbai kartais pristinga darbininkų, mat miestas platinas, tai statoma daug namų, ir prie žemės kasimo ir kitų panašių darbų reikia žmonių. Žinoma, mokestis ne koks, lyginant su pragyvenimo brangumu. Vietinis.

CHICAGO, ILL.

Iš 81 kp. veikimo. Apie 81 kuopą visai jau negirdėt, ji kaip ir negyvuoją. Visa bėda budavo finansinis nepriteklis. Bet paskutiniu laiku kuopa leido laimėjimui laikrodėli, mandoliną, kankles, "Moteris ir Socializmas" ir "Trimitą"; visi tie daiktai buvo suaukauti kuopos draugų. Laimėjimas buvo 30 d. liepos. Ir kaip pasirodo, padaryta gražaus pelno, apie \$80.00.

Turiu pastebėti, kad senieji draugai labai atšalę nuo kuopos,

netik nieko neveikia, bet ir susirinkimų nelanko; jau yra keli išbraukti, o daugelis suspenduotų. Aš nežinau, delko taip draugai apsilėjo, pirmiau veikę per kelis metus. Rugpjūčio 12 d. kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą, tai tris seni nariai atėjo ir vėl prisirašė, gal ateityj visi sugrįš. Turėjo diskusijas apie alkoholi. Gubavičius išrodinėjo, kad alkoholis yra kenksmingas, o dr. Karalius, kad ne. Šio-to išgirsta. Antgalo, buvo renkama delegata į LSS. IX Suvažiavimą; buvo pakeltas klausimas, po kiek mokėti už tas dienas. Duota įnešimas, kad \$7.00, bet galiaus nutarta po \$4.00, tai kurie norėjo, kad būtų po \$7.00, o tiek nebuvo nutarta, tai neapsiėmė į delegatus. Gėda, draugai; maži esat idealistai. Vladas.

SHENANDOAH, PA.

Suirutė angliakasių tarpe. Kelios savaitės atgal sustreikavo maineriai, keliose kasyklose, viso apie 5000 žmonių. Tas streikas nieko gera neatnešė, todėl, kad jau buvo naujas kontraktas padaryta mainerių viršininkų su kompanija. Tai maineriai supyko, kad juos prigavo su nauju kontraktu, ir jie vienam lokalo susirinkime nutarė paimit iš izdo pinigų ir visiems streikavusiems išmokėt už sugaištą dieną po \$1.00 dienai už 5 streiko dienas.

Bet išgirsta tai viršininkai ir nepavelija. Sako, kad kada kas ir girtas streikuos, tai norės gaut po \$1.00 už dieną. Na ir išklja baisiausia suirutė mitingė. 9 distrikto prezidentą ir kitus distrikto viršininkus ir organizatorius prašo išeit laukan. Išsykiu nesiskubino, bet pamatė, kad, jeigu neišeis laukan, tai bus prievarta išmesti, tokiu budu apledo svetainę ir ant rytojaus su šerifu ir kitais viršininkais paėmė N 1358 lokalo čarterį, kuris buvo vienas Shenandoah'ryj lietuvių kalba vedamas lokalas ir kuris gal turtingiausias ne tik 9 distrikte, o ir visoj Jungtinių Amerikos Kalnakasių organizacijoj (U. M. W. off A.). Pinigų seniau turėjo aštuoniolika tukstančių, bet pastaruoju laiku jų sumažėjo keliais tukstančiais. Mokėjo extra mokestis iš lokalo kasos. Bet da tuom nepasibaigė: už kelių dienų potam ir lenkų lokale tas-pat atsitiko.

Na, ir nuo to laiko prasidėjo didelis mainerių bruzdėjimas. Tuoj pradėjo šaukt kitų lokalių konferencijas ir tartis, kas su unijos viršininkais daryt, o šitie, kuriems tapo atimtas čarteris, apskundė viršininkus už čarterio pavogimą ir tt.

Kaip girdėjau, distrikto prezidentui liko uždėta \$25,000 kaucijos ir Pottsvillės teisme liko išduota injunction del visų U. M. W. of A. viršininkų ir tūdvieju lokalių iki teismui. Teismas bus rugsėjo mėnesy.

Nežinia, kaip tas viskas pasibaigs. Jeigu maineriai pralaimės, tai Shenandoah'ryj unija gries, todėl lietuviai daugiausia priagitavo kitų tautų mainerius prigulėt unijoms ir dėvėti unijos ženklelius. Visi šneka, kad busią organizuojama I. W. W. unija. Pagyvensim, paziurėsim. Dudutis.

SHENANDOAH, PA.

15 d. rugp. buvo Mahanojaus ir Shenandoah'rio apylenkių lietuvių diena. Aukos visos buvo skiriamos Tautos Fondui. Piknike žmonių dalyvavo labai daug, nes visur apylenkė nedirbo, buvo žolinės. Tam piknike figuravo kun. Bartuška, Simkus, kun. Augustaitis ir kiti. Tai nesvarbu. Bet štai kas. Shenandoah'rio parapijonįs išgirdė, kad kunigai rengia pikniką—lietuvių dieną Tautos Fondui didint, jie užbėga už akių ir surengia savo pikniką parapijos naudai ant savo kapinių, kurios

vyskupui neprieguli. Tą patį padaro ir Mahanojaus parapijonai. Reikia jie protestuoja prieš kuniginis fondus. Šimkus, išgirdęs parapijonų darbus, pats nuėina Shenandoah'rio parapijos mitingą. Bet jis nieko nepesė, o da ir su kun. Pautienium susikirto. Nors kun. Pautienius nepritaria parapijai, bet Šimkų visai ignoruoja.

Šimkus, kaip žinoma, nori tvarkyt viešus amerikiečių reikalus, tai kun. Pautienius pasakė: "Tu čia nepamokysi amerikiečių, pats grinatorius budams; amerikiečiai mokėjo ikišiol tvarkytis savas organizacijas, tai ir dabar apsisėis be tavęs, tu ir Bulota atvažiuot, da nespėjot apsidairyt, o jau norit but amerikiečiams profesoriais ir didžiausią betvarkę keliat". Taip tai pasakė susirinkime kun. Pautienius Šimkui. Tai, sulaukus 15 d. rugp., piknike visi kalbėtojai išbarė Mahanojaus ir Shenandoah'rio parapijonis.

LSS. 28 kp. labai silpnai gyvuoja. Vieni draugai išvažinėjo, o kurie pasiliko, tai ir tie miega. Bet kaip girdėt, žada rudenį smarkiai pradėt veikt. Tik nežinia, žadėjimas ar nepasiliks vien žadėjimu.

Shenandoah'ryj nėra veiklių ypatų, o yra kur ir kas veikt. Tik pamislykit: Shenandoah'ryj yra apie 40 visokių draugijų, tai nemaža, o veikimo jokio nėra. Keliolika metų tėmiju į laikraščius, o nemačiau kitokių draugijų aprašant veikimų, išskyrus LSS. 28 kp., Teatrališką kuopą ir Sietyną, o kur kiti dėstėkai draugijų?

Shenandoah'riečiai, sukruskite, imkit pavyzdį iš kitų miestų draugijų. Kodel kitur šis-tas veikiamas mažesneis spēkomis, o čia negalima veikti tarp pusės simto draugijų? O gal kasyklų oras padaro žmones atbukusius ir kurčius. Dudutis.

GARDNER, MASS.

Kuopos neveiklumas. Birutės piknikas.

LSS. 89 kuopa mėnesiniam susirinkime 11 d. rugp. nominavo LSS. viršininkus. Susirinkime LSS. 89 kp. nariai parodė nenorą gilintis į Sąjungos judėjimą. Pav., kalbėta, tarta, o svarbiausiu, LSS. suvažiavimo, klausimu neprasitarė nė žodžio. Nežinau, ar kitos LSS. kuopos yra tiek-pat "veiklios"; butų geistina, kad jų korespondentai praneštų.

Rugp. 6 d. "Birutė" merginų bei moterų draugija turėjo pikniką finų socialistų "kempėj". Diena buvo skaitis, gamta, rodos, verstinai traukė iš surukusių kambaryj į tyresnį orą, bet žmonių buvo neperdaugiausia, ypatingai merginos ir moters pikniką boikotavo: kaip žinoma, "Birutė" yra neutralė tikybos reikaluose.

Nežiurint visko, "Birutė" pikniko pelno liko daugiau, negu draugijom, kurios buvo surengusios pikniką. "Birutė" turėjo pelno \$10.00, o penkių draugijų parengtas piknikas davė vos \$8.00 pelno; reiskia, atgaleivių boikotavimas bergždžias.

13 d. rugp. buvo LSS. 89 kp. piknikas, pirmas šimet. Sunku buvo pasidarbuoti rengėjams, rengimo dienoms vis nebuvo gražaus oro, ir tas sulaikydavo, del tos priežasties kuopos finansinis stovis susilpnėjo. Mat LSS. 89 kp. laiko didžiulę sveitainę, o už ją reikia randa mokėti, o nariai nemoka klubo palaikymui specialio mokesčio.

Rugsėjo 3 d. bus prakalbos Royal Hall, 1 val. po piet. Rengia L. D. L. D. 53 kp. Kalbės Julius Micevičius, "Kardo" administratorius. Ateikite pasiklausti. LSS. 89 kp. Reporteris.

POLEMIKA

ATSAKYMAS p. A. RIMKAI.

Delei "Kai-kuriems Montello korespondentams".

Gerb. "Kovos" Redakcija! Nepasigailėkite duoti truputį vietos jūsų laikraštyje atsakymui p. Rimkai delei jo intarimo "melagystėje" "Kovos" korespondentų.

Dalykas štai kame: Kada pradėjo organizuotis Tautinė Sandara, tuojaus ir mūsų mieste-lyje visoki pabėgėliai sutvėrė "Sandaros" kuopą. Tos kp. nariai ir jos simpatizuotojai, vedami So. Bostono sandariečių, pradėjo šmeižti jiems nepatinkamus žmones ir draugijas; daug kliuvo pirmiejiems, bet daugiausia kliuvo socialistams; ilgainiui, pradėjus sandariečiams užgaulioti draugijas,—jos pradėjo siųsti protestus. P-s Rimka, atsimušęs į draugijų protestų sieną,—nusigando. Labiau sia jam nepatiko Liet. Mokslu Draugijos choro protestas; mat choro komisija, baigdamą choro protesto rezoliuciją, pasakė: "atsižvelgiant į tokius "Ateities" koresp. aprašinėjimus, turime pasakyti, kad jie yra kompetenčiai melagiai".

A. Rimka atsiuntė rezoliuciją atgal ir prašė, kad išmestų pabrauktuosius žodžius, nes "tas per daug yra užgaunantis sakinyš", bet kad tame sakinyje yra teisybė,—tai p. Rimkai ne galvoj.

Štai 25 birželio atidrožė patasai p. Rimka, ir tuojau su A. Vaitkum leidosi pas A. Bačiulį. Bet kadangi buvo gana anksti išryto ir A. Bačiulis dar buvo neatsikėlęs,—tai namų savininkas neįleido nė į grįčią. Vienok apie vidudienį A. Rimka, susitikęs A. Bačiulį, "maldavo", kad pastarasis leistų išmesti iš rezoliucijos pabrauktuosius žodžius. A. B. nepatyręs tokių "teisybės mylėtojų" politikos, ir suvis be kitų dviejų komisijos narių žinios—leido išbraukti iš rezoliucijos žodžius: "yra kompetenčiai melagiai". Bet ar A. R. pasikakino tuomi?—Suvis ne! Štai "Laisvė" N. 62, straipsniu-ke, po kuriuomi pats pasirašė, A. R. vadina "Kovos" korespondentus melagiais. Ir už ką? Ar už tai, kad jie nieko nerašė apie p. A. R. tokį keistą tyrinėjimą?

Kad "Kovoj" tai butų buvę rašyta,—tai A. R. ne galės prirodyt, todėl įtarimas "Kovos" koresp. "melagiais" yra šmeižimas, ir už tokius prasimanymus tas vardas, rodos, visai pritiktų p. A. Rimkai.

Dabar paklausiu A. Rimkai: kodel tamsta prigundeit jauną socialistų veikėją A. Bačiulį išmesti iš protesto rezoliucijos tamstos korespondentams negeistinus, bet teisingus žodžius: "kompetenčiai melagiai"?

Aš manau, kad tamstai butų labai linksma matyti socialistų tarpe Lekavičiai, kurie be So. Bostono "Labdarybės Draugijos" leidimo—pasirašė po protestu prieš socialistus už tai, kad pastarieji atakavo Yčą, tą caro klapčiuką. A. Bačiulis sulošė Lekavičiaus rolę tamstos prašomas, bet tai jam atleisti-na, nes ir jis pats dabar gailisi, paklauses "teisybės mylėtojų" prisigerinimū.

Dabar žodelis apie "tyrinėjimą", kur štai kokie žmonės figuravo iš A. R. pusės: F. Alusevičius, A. Čizauskas, A. Vaitkus, J. Samsonas ir vėliaus Šleinis ir J. Žemaitis iš So. Bostono. Visi čia minimi žmonės yra pridirbę peiktinų darbėlių vietos draugijų tarpe. Tų darbėlių planai budavo daromi sklepuose prie alaus bačkučių. Todel vietos korespondentai, zinodami tų žmonių "rekordus", ir pajukė tą "tyrinėjimą", kuris geriaus galima pavadinti Rimkos pozici-

ją stiprinimu. Vienok "Kovoj" to nebuvo rašyta, tai kam gi kabinėtis? Rimkai, tyrinėjant, vis, matyt, galvoje vaidinosi socialistai,—nes prie kiekvieno paklausimo kartojto: "ar tas socialistas?" Prie vieno užklauso H. Stankus pasakė: "tas socialistas". R. užklause: "iš kur H. S. tą žinās?" H. Stankus atsakė: "iš to, kad tas vaikas buvo priešingas eiti dainuoti į dr. J. Šliupo prakalbas". Rimka, tą išgirdęs, susigėdo, nes suprato, kad čia yra jo misijos pašėpimas.

Tame tyrinėjime A. R. darbuosi susilęs; teisingo savo koresp., bet iš tokios savo misijos tiek susilaukė pelno, kiek rėtyje vandens. Ir da A. R. sako, kad jo "Ateities" korespondentai pasitaisė. Tai tau ir pasakė! Ir kur jie pasitaisė,—kad paties tyrinėjimo misijoj melavo susiriesdami? O gal p. Rimka prašė juos tai daryti, kaip kad A. Bačiulį delei choro rezoliucijos? Tai matot, kokie yra "teisybės mylėtojai" A. R. ir jo korespondentai, ir jei tuomi da A. R. nepasikakins,—aš galėsiu daugiau ir aiškiau apie tuos socialistų ēdikus pakalbėti.

M. D. Tuinila.

APIE NEGEISTINUS APSIREISKIMUS.

Atsakymas drg. A. Kairiui.

"Kovos" nr. 30 d. A. Kairys, rašydamas korespondenciją iš Chicago apie Jaunųjų Soc. Lygos susirinkimą, neparasė nieko, kas ten buvo tariama bei nutarta, bet užsiuola ant manęs, kaip tvarkos vedėjo, už jam balso nedavimą.

Nežinau, ką d. A. Kairys norėjo tuom atsiekti, bet jo korespondencijoj teisybės nėra. Jis rašo: "Kaip matyti iš jų pasikalbėjimų, tai da niekad nėra turėję rašytų susirinkimų protokolų, nors ta Lyga yra seniai susitvėrus". Jeigu d. Kairys buvo nuo pradžios susirinkimo, tai turėjo matyti, jog protokolas buvo skaitomas iš knygos, o jeigu nebutų buvęs rašytas, tai stebuklingu būdu būtų knygoj neatirasė.

Drg. K. sako, kad susirinkimas buvęs tik pasikalbėjimų. Jeigu taip, tai kam jums reikėjo balso prašytis? Juk galėjote ir taip kalbėtis.

Drg. Kairys prašo paaiškinti, kam kitiems buvo duota net balsuoti, o jam nedaviamą ne kalbėt, tai turiu pasakyti, kad narių daugiau nebuvo nė vieno, kaip tik Kairys su savo moteria, o nariai turėjo teisę kalbėti, sumanymų duoti ir balsuoti; tai jų pareiga.

Antgal, jis stebisi iš pirminko tvarkos vedimo pažymėdamas, kad visi nariai sutiko su pirminko pasiėgimu. Reiskia, tvarkos vedėjas žinojo, kur jis yra ir ką daro, užtai ir nariai buvo patenkinti.

M. Petrauskas.

ATSAKYMAS d. J. BRAZAUŠKUI.

Drg. J. Brazauskas gaus \$10, jei prirodys teisingumą savo korespondencijos, tilpusios "Kovos" N 29, kur jis, rašydamas apie pikniką, daug parašė nebuotų dalykų. Rašo: "Verti papėikimo ir patįs pikniko rengėjai. Pačiam smaguome pikniko nustojo pardavinėję gardumynus, netekę, o blogiausia, pavargę ir negalėję daugiau atgabenti. Toki karšti vyrai, nervuoti, tik rėkia, kad nė svečiai pasinėkėt su jais negalėjo."

"Kur nepavargs žmonės! Jie dirba kits po 16 valandų į dieną, o parėję iš darbo, nusidirbę, vakarais raides renka ir spaudina savo rankomis plakatus ir lončekius".

Tajgi aš duosiu d. J. Brazauskui \$10.00, jeigu jis dokumentaliai prirodys:

J. Koksai komisijos bei LSS. 151 kp. narys dirba po 16 val.

į parą, ir kokioj dirbtuvėj taip ilgai dirba?

2. Kur drg. matė plakatus tam piknikui. Nes jų visai nebuvo, apart lončekių, kurie reikėjo pirkti.

3. Iš kur d. J. B. patyrė, kad komisija iš nuovargio negalėjo daugiau atgabenti gardumynų? Man rodos, kad ir d. J. B. gerai žinojo, kad nedėlios dieną negalima niekur užsisakyti. Tad kam rašyti tai, ko nėra.

Tajgi pasistengkite dokumentaliai prirodyti, kad gautumėt \$10.00, nes kitaip pasirodysite neteisybę kalbą.

LSS. 151-os kp. pr. sekr.

K. Justinavičius.

N 29 "Kovos", korespondencijoj iš New Kensington, Pa., d. J. Brazauskas, rašydamas apie šio miestelio lietuvių buvusį pikniką, daro melagingų primėtinėjų pikniko darbininkams. Sako: "Toki karšti vyrai, nervuoti, tik rėkia, kad nė svečiai pasiėnekėt su jais negalėjo". Tajgi duosiu faktą, kad draugai galėtu daryti išvedimą, kam buvo nervai suirė, ar tiems, karštiesiems vyrams, ar svečiams. Drauge Brazauskai, kokį jūs karščiavimąsi iš mūsų pusės matėte? Gal tokį, kad jūs negalėjote prirodyti, kad Sąjungos viršininkai esą "vagis" ir "biurokratiški ministriai". O gal delto "nervuoti", kad mes nešokam pagal jus dudos užtai, kad svečiai begėdingai, be jokių faktų puikiai iškoneveikė, išjuodino Sąjungos viršininkus?—Tai "rankos purvinos", "centras už kelis šimtus dolerių išėkvojęs knygu", Sąjunga (suprask, centras) šposų iškirs ir tt. O vienas švečių, su kuriuom LSS. 151 kp. yra atsiskaus bent kokį dalyką turėti, kaip su ne-sąjungiečiu, kurio burną galima sulyginti su Šliupo burna,—tas svečias neiškenėtu nejuodinęs d. V. Kapsuko. Bet kadangi tas juodintojas labai sveikas ir LSS. ir visų socialistų priešininkas, tai su juo daugiau neturiu dalykų, ir jokios atydžios nebeatkreipsiu į jį. Bet d. J. B. reikėtu prisilaikyti nors kiek logikos. Kad tie "karšti ir nervuoti vyrai" pareikalavo faktiškų prirodymų, tai d. J. B., mikėiodamas ir kraipydamasi, pasakė: "vistiek jūs man netikėsite". Matote:—kurie silpniaus pažįsta Sąjungos reikalus, tiems galima prirodyti. Ką tai reiskia?—Ar ne demoralizaciją? Ir už tai, kad tie "karšti vyrai, nervuoti" gina S-gos viršininkus, organą ir visą Sąjungą nuo tokių begėdingų sensacijų, užtai, kad nė vienas iš mūsų nepritarė svečių muzikai,—už tai mes užsiėpėm "nervų suirimo". Bet tą garbę mes jiems perleidžiame, geriau mes liksimė šalininkai Sąjungos ir jos iškoneveiktų viršininkų. O kur tokie draugai veikia tokioms denunciacijoms, ten negali žydyti organizacijos darbas.

O kas del keleto valandų pašventimo padirbti tikėtu piknikui, tai čia d. J. B. neturi išmėtinėti mums. Pirmiaus reikėjo pasiteirauti, koks yra kuopos išdas, tada tik daryti išvedimus. Bet ką čia suvaikysitų žmonių, kurie tik ieško priekabių? Be jeigu butume žinoje, kad drg. J. B. bus be darbo, tai nors išmokėjimam butume jam davė atspausdinti tą keletą šimtų tikėtu. Bet dabar kuopos išdas pasididino, tai tuojaus \$2.00 aukojom III Raj. siųsti delegatui į LSS. IX Suvažiavimą ir apie \$3.00 Pittsburgho streikeriams ir tt.

Pikniką rengė LSS. 151 kp. ir A.P.L.A. 9 kp. Pelno liko po \$9.43 kiekvienai kuopai. LSS. 151 kp. agentas už knygas ir laikraščius padarė pelno 151 kp. \$5.00 ir rajono knygu parduota už \$1.00, viso labo už \$6.00. Tai darbas "karštuolių".

LSS. 151 kp. org.

Julius Daubaras.

sąjungos Reikalai.

LSS. IX Suvažiavimas įvyks 1, 2, 3, ir 4 dienomis rugsėjo, 1916, Hull House, Bowne Hall, 819 Polk St. (įėjimas iš šios gatv.). Chicago, Ill.

Pats Hull House stovi prie Halsted ir Polk gatvių. Delegatai vistiek, iškur atvažiuotų, turi klausit Halsted St., Halsted gatve važiuoti iki 800. So. Halsted St. Hull House yra vieša įstaiga, kurią kiekvienas gali nurodyti.

1 d. rugsėjo turėsime surengę vakarienę tam pačiam Hull House. Vakarienėn įzanga ypatai \$1.00. Delegatai, norinti į dalyvauti, malonėsite atvirute pranešti iki 25 d. rugp., kad mes galėtume žinoti, kiek dalyvės, nes kurie pavėluos, gali negauti progos dalyvauti vakarienėj,—vietos tebus 240 ypatų. Mes tikimės, kad norinčių bus daugiau. Pasiskubinkite pranešti, o mes jums palaikysime tikėtus. Praneškite rajono sekr.: A. Kairys, 3131 Emerald Ave., Chicago, Ill.

2-rai d. rugsėjo rengiamas puikus koncertas, kuris bus vakare Pilsen Auditoriume, Blue Island ir 18 gatv. Koncertas prasidės 8 val. vak.

3-čia d. bus tarptautinis Soc. Partijos "campaign" piknikas didžiuliam Riverview parke. Šiam piknike delegatai turės geros progos susipažinti su abelu Soc. Partijos veikimu.

Ketvirtą dieną yra rengiama "Naujienu" piknikas, kur delegatai galės matyti pavyzdžių iš "naujieniečių" veikimo ir visumenės santykių su tuo laikraščiu.

Visas keturias dienas bus progos labai smagiai ir naudingai laiką praleisti, ir visi esate kviečiami dalyvauti kuoskaitlingiausia.

Kas del nakvynių, aš ir tuom pasirūpėsiu ir, dalyką sutvarkęs, pranešiu per "Naujienas".

Draugiškai
A. Kairys,
3131 Emerald Ave., Chicago, Ill.

ATSISAUKIMAS Į DRAUGUS CHICAGIEČIUS.

Kaip jau žinote, draugai, LSS. IX Suvažiavimas įvyks Chicagoje. Šiuom norėčiau atsisaukti į jus: jeigu kurie turite tinkamų kambaryj pernakvoti delegatams keturioms naktims, malonėkite pranešti man, kaip galima greičiau, atsakant į šiuos klausimus:

1. Jūsų vardas, pravardė ir adresas?
2. Keliems turite vietos?
3. Atskiram kambaryj ar prie kito?
4. Ar norėtumėt atlyginimo?
5. Ant kelintų lubų kambaryj?

Kaip žinote, viešbučiai labai nuplėšia, o mums, vietos turint, tai skriaudos visgi nebus delegatus priglausti. Malonėkite šiu informacijų man suteikti; už tai busiu labai dėkingas.

A. Kairys.

SIŪSKIME KUODAGIAU DELEGATŲ CHICAGOS LSS. SUVAŽIAVIMAN.

Šiuos žodžius aš kreipiu daugiausia į rytinių valstijų kuopas, kurioms delei didelių kelionės lėšų apskuintas yra delegatų siuntimas.

Vyrai! LSS. suvažiavimas yra mūsų organizacijai didelis įveiksmis. Nuo suvažiavimo prigulės mūsų veikimo taktika per istisus dvejus metus: Jis turės nustatyti mūsų Sąjungoj aiškia idėjinę poziciją šiuo socialdemokratijos krizio metu, išrīsti galutinai mūsų privatinės socialistų spaudos klausimus, aptarti mūsų organų ("Kovos" ir "Nauj. Gadynės") leidimo reikalus ir jų vietą (veikiausia u-mai prisieis "Kovą" kelti nau-

jon vieton, jei norėsime mažiausveikomis išlaikyti) ir tt. ir tt. Žodžiu šis LSS. suvažiavimas bus daug svarbesnis už visus le-tus pirmiaus buvusius. Tada dėkime visas spēkas, kad jei kiekviena kuopa, tai nors 24 susidėjus galėtu po delegatų siųsti. Tik susitelkę ir susirūnėję savo protus į vieną galim didelių darbų nuveikti.

Nesišykstėkime, jei ir reikėtu po dolerį-kitą delegatų siuntimui paaukoti. Jei mes mylime savo idėją ir esame susipratusiai savo organizacijos nariais, parodykim savo susipratimą šioj svarbioj valandoj.

Delegatus rinkime išankstai, kad nebutų vėlu. Jei kuopa ne ištesi iš savo izdo delegatų išas padengti, dėkite tam tikšau aukų. LSS. 1 kp. nariai jau sėdėjo po \$1.00 savo delegato klionei apmokėti. Lai 1-ma kuopa pavyzdžiu ir kitoms mūsų kuopoms.

Rupinkimės ir dirbkime, kad mūsų suvažiavimas butų kuoskaitlingiausias ir kuogausiausias vaisių neštų! P. Kurkulis.

PASARGA LSS. IX SUVAŽIAVIMO DELEGATAMS.

Rengiama gelezinkelijų streikas ir galimas daiktas, kad 1 d. rugsėjo jis prasidės, ir delegatai į LSS. suvažiavimą negalės atkelti. Manau, kad tai turėtu atkreipti domą į suvažiavimo rengėjai—drauge chigaciečiai; salę samdydami kokių vakarėlių rengdami, tegu nepamiršta, kad suvažiavimas gali įvykti ir gali neįvykti pėkirtu laiku, nes streikas gali sėlaikyti viską. Tokiu budu LSS. suvažiavimas prisieitu atidėti iki streikas pasibaigs.

Gelezinkeliečių derybas turėtume sekti didžiausia atydžia i-tėmyti, kurion pusėn dalyka krypta, kad paspėjus laiku aptai, kam reikia, pranešti. Visi kuopos ir rajonai, kurie sušė čia delegatų, turėtu priduoti 9-vų delegatų adresu LSS. sekretoriui išanksto, kad reikalatsitikus, sekretorius galėtu siems delegatams pranešti, įvyks suvažiavimas ar ne.

Draugiškai

J. Šulys,
Pild. Kom. Sekr.

REDAKCIJOS REIKALAI
Pirmasai "Kovos" Redaktorius d. K. Vidikas įdavė LSS. Sekretoriui šitokią rezignaciją "Draugai!

Prūmkite mano rezignaciją. 9 d. rugsėjo šių metų apleidžiu "Kovos" Redakciją, večiamas asmeniškų reikalų,—nors ir gaila skirtis su LSS. organu ir puikiu "Kovos" Redakcijos personalu.

Draugiškais linkėjimais
K. Vidikas.

LSS. Sekretorius manė ant tų pėdų užklausti sekantį kandidata, bet, pasikalbėjęs su "Kovos" personalu, sumanyta visą reikalą perduoti Sąjungos suvažiavimui, kuris visai arti. Tajgi d. Vidiko rezignacija tuo tarpu nesiūsta niekur, nes Suvažiavimas įvyks, Vidikui da be-dirbant "Kovoj"; gi "K." Redakluisimą bus galima išrīsti suvažiavime.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

RAUDONOSIOS SAVAITĖS DATA.

Nors buvo jau rašyta "Kovoj" (N 26) ir atskirai draugams pranešta, vienok kai-kuriuos kuopos, ar tai prapuldžios tuos pranešimus, ar delei kitų kokių priežasčių, neatsimėna datos, kada įvyks Raudonoji Savaitė.

Suomi visiems pakartojau: Raudonoji Savaitė prasidės 29 d. Spalio ir baigsis 5 d. lapkritio.

J. V. Stilson,
LSS. Sekr.-Vert.

ei norėsimė masinai laikyti) ir tt. ir t. t. LSS. suvaziavimas ir besnis už visus laikus buvusius. Tada spėkas, kad jei ne iopa, tai nors M. etų po delegatų prausitelkę ir susirūotus į vieną galimę nuveikti. Ime, jei ir reiki-kitą delegatų paunkoti. Jei meidėja ir esame savo organizacijai ykim savo susvarbioj valandų inkime išankstai. Iu. Jei kuopa ne izdo delegatų dēkite tam tikrai kp. nariai jau s savo delegato k. i. Lai 1-ma k. ir kitoms mus ir dirbkime, kad imas būtų ku ir kuogausiaisi P. Kurkulis.

SS. IX SUVALELEGATAMS ležinkelių streikaktas, kad s prasidės, ir esuvaziavimam Manau, kad pti domą ir sėjai — draugai samdydami rengdami, tegu suvaziavimam li nevykti pas streikas gali s kiu budu LSS isieitu atidėaigais. derybas turusia atyžia pusėn dalykėjus laiku aporanešti. Vist i, kurie simtu priduoti s sus LSS. kad, reikal ius galėtų pranešti, ar ne.

REIKALALos" Redakte i davė LSS rezignaciją. Man rodos, kad toms kuopoms nebutų skirtumo, kur praleidžia pinigus agitacijai, ar vietoj ar laiks nuo laiko siunčiant kalbėtojus kitur, kur nėra kuopų arba vėl padedant silpnoms kuopoms, kurios nepajėgia pačios kalbėtojų gauti.

Geresnės garbės Clevelando ir Detroito kuopos negalėtų gauti, kaip atlikdamos tokią užduotį.

Pagalba yra reikalinga silpnosioms kuopoms, nes kitaip joms grumoją mirtis.

Matėt patį, koks noras ir veikimas buvo, kad surengus M. X. Mockui prakalbas. Visi dirbot iš paskutinių spėkų ir buvo daug norinčių dirbti, taigi dabar aš norėčiau, kad tie patys draugai pasistengtų pasidarbuoti Sąjungos labui.

Tuom aš noriu atkreipt atydzia į jus, 3-čios ir 116-os kuopų, draugai, nes esate tvirti finansiniai, o kai 116 kp., tia ir kalbėtojais; nesunku jums butų pasiūsti kalbėtojų į tokias vietas, kur jie reikalingi.

Tai yra ne kas kita, kaip tik jusų užduotis tą darbą pradėti ir varyti tol, kol visos lietuvių kolonijos bus suorganizuotos ir silpnosios kuopos galės savarankiai atlikti savo darbą be jusų pagalbos.

Manau, kad ir kitos kuopos Ohio ir Michigan valst. imsite tai į domą ir pasistengsite gauti XI Rajoną. L. iš ž.

"LAISVĖ"
Darbo Žmonių Laikraštis

EINA DU KARTU PER SAVAITĖ

Kainuoja metams; Amerikoj 2.50, pusei metų \$1.25. Užrubežy metams \$3.50.

"LAISVĖJ" telpa daug gerų straipsnių, apysakų ir eilių.

"LAISVĖ" paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

"LAISVĖ"
183 ROEBLING STREET
BROOKLYN, N. Y.

AR JŪS KASDIEN SKAITOTE 'NAUJIENAS'?

DIDĖ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ?

Kiekvieną valandą kas nors svarbaus įvyksta sviete: — mušiai karės lauke, streikai, žmonių sukilimai, mokslo išradimai, atmainos politikoje ir t. t.

Kiekvienas inteligentas, kiekvienas apšvietęs darbininkas seka tas žinias. Nesekant jų žinių negalima būti apsviestu.

O ar Jūs tas žinias sekate?

Sekti jas galima skaitant gerą laikraštį. **NAUJIENOS**, lietuvių dienraštis, kurio savininkai yra 600 darbininkų, be baimės skelbia teisybę.

NAUJIENOS praneša naujausias ir teisingiausias naujienas iš karės lauko ir abelaini iš viso pasaulio kasdien.

NAUJIENOS talpina indomus ir naudingus straipsnius.

NAUJIENOS rašo geriausi ir rimčiausi Amerikos ir Europos lietuvių rašytojai.

NAUJIENAS veda žmones baigę universitetus, žinomi visomenės veikėjai.

Skaitykite **NAUJIENAS** kiekvieną dieną.

Prenumeratos kaina:
Chicagoj (pašta) ir Kanadoj — \$6.00 metams; pusei metų \$3.50. Europoj metams \$7.00; pusei metų \$4.00. Amerikoj metams \$5.00; pusei metų \$3.00; trimis mėnesiams \$1.75.

Norint užsirašyti "Naujienas" išpildykite žemiau išspausdintą blanką ir pastūskite jį kartu su pinigais "Naujienoms".

"Naujienos," 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Gerbiami Draugai:
Pridėdamas \$..... meldėiu siųsti dienraštį "Naujienas" žemiau paduotu adresu:
.....
Sa pagarba,
.....
(Parasas)
NAUJIENOS
1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1896 CABLE, NAUJIENOS-CHICAGO

L.D.L.D. C KOM. ADRESAI:
Pirmininkas L. Pruseika, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
Sekretorė J. Benes 1780 St. John's Place, Brooklyn, N. Y.
Izdininkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Literaturos Komitetas:
K. Vidikas, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
P. Kurkulis, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
A. J. Karalius, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Sąmoninga gospadinė veda tarsi savo namuose buteliuką **Deo Richter's PAIN-EXPELLER** Meabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tikėtai su pažymėta marko "IKARA" Ma. ir 50c. buteliukas visose aptekose arba staliu su P. AD. RICHTER & CO. 36-60 Washington Street, New York, N. Y.

NUSIPIRKITE Visiems naudinga Yla už \$1.00 Skurinis diržas apsaugojimui pinigų \$3.00 Skrynutė guminių raidžių \$1.00 Reikalaujanti tų daiktų parašykite pilnus adresus, net ir kokiam paviete (county). Pinigus reikia prišūsti registruotame laiške arba Money Orderiu. M. M. DOVIDAITIS, 501 So. Heald St. Wilmington, Del.

PATARMĖS MERGINOMS
Apie Lyties Dalykus
PARAŠĖ M. H. SANGER
Su paveiklais
LABAI NAUDINGA IR PAMOKINANTI KNYGA. Kaina 50c.
Reikalavimus ir pinigų siųskite šiuo adresu:
J. STROPUS,
6 Loring St., So. Boston, Mass.
Pinigus geriausia siųgti money orderiu, bet kam tas neparanku, gali siųgti paštos markėmis.

"Rankpelnis"
Savaitinis laikraštis. Leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąj. Did Britanijoje.
Giestina, kad amerikiečiai su sipazintų su tos pačios idėjos draugais, gyvenančiais Skotijoje per "Rankpelni".
Kaina metams \$2.00.
Adresuokite:
"RANKPELNIŠ."
76 Main St., Bellshill, Scotland.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

PASEKMINGAS, MOKSLIŠKAS GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIŲ.

Ar silnka jums plaukai? Ar pražilę jusų plaukai nuo metu? Ar užkrėsti kokią nors ne sveikumą ir limpatį jė? Ar randas plaušקות, niežas odos galvos? Ar plinki, bei pradėdi plikiti? Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsaugoti jos. Užsakyketo iliustruota knygtute jusų prigemtą kalba: "TEISYBE APIE PLAUKUS."

Parasita europos garsingo specialisto, kurioje randas įvairios žinios. Greičybe plauku, — sudėjimas plauko ir odos galvos. Priežastis silnikimo plauku ir žilumas — kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus — ir kaip tai į penkis savais tureti gražius plaukus — žili plaukai. — Bardsia — ir deka vones nuo užgedintu kligu.

GYDYMAS DYKAI.
Mes geriausiu prieturtu kiekvienai, kad gydoties CALVACURA suauko silnikimo plauku prabūna plaušקות ir augina gražius plaukus už 10 centu arba krasos marškus prielautus sykiu su Jusu antrašu. Mes nesuome kiekvienam dolerine dežute Calvacura — os N. 1. ir knygtute "Teisybe Apie Plaukus" Ipauskte kamiau atspauskite koponą ir siuskte siandien.

Union Laboratory, Box 542, Union, N. Y. UNION LABORATORY, Box 542, Union, N. Y.

Siųkt i dedamas 10 centu dėl apmokėjimo kaštu persiuntimo, mēdziau išsiust man tojus jusų dolerine dežute Calvacura N. 1. ir knygtute "Teisybe Apie Plaukus." Pasiuskete sykiu koponą su Jusu antrašu.)

Advokatas ir Notarius
K. Krauceziunas
403 Lyon Building
SEATTLE, WASH.
Veda provas asabiska visuose suduose. Pribūna j kitas valstijas am pakvartimo, taip gi duoda patarimus per laiškus.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS?!
Neturėsi daugiau kaltunuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžiu — liguistų plaukų — ko turėtumė visumet gėdintis, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą — jeigu tik umai pradėsi vartot mūsų sušaisytus plaukams vaistus "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafuga" nėra! "Dermafuga" padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankūs, švelūs ir skaištūs! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitių puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius! Reikalaujant prisiusime Tau pačta suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiusk 10c stampomis persiuntimo lėšų, gausi išbandymui dežute "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiūrą, užvardytą: "Puikūs Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO.,
Dept. n.
P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

Baisenybės Karės Kancių
Europoje Bus Užmirštos

Jeigu Jus turėsit ant savo stalo gero vyno, alaus ir kitų gėrimų, kuris pirktas didžiausioj ir geriausioj gėrimų krautuvėj.

Ateikite, mes užganėdinsim jus.

J. CARTUN
401-3-5 South St., Philadelphia, Pa.

Keystone Telephone Main 66-11.
Dr. Samuel Gordon's
Dispensary's
S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.
Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas ligonį \$1.00. Pasekmingai gydau ligonius jau 10-ti metai.
Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto. Nuo 7 iki 9 vakaro.

Gera Proga!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Buda mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveiklais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsiūs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Kovos" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS
R. F. D.—Route 2, Hudson, N. Y.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA
APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galite reikalaut per laiškus, o aš prisiusiu per expresą.

K. SIDLAUSKAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamps C Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 21014 ir 21013.

"KARDAS"
Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas
Pašvestas naikinimui prietarų ir tamos iš tarpo Lietuvių.
"KARDAS"
visuomet papuoštas gražiais ir juokingais paveiklais
"Karde" telpa pamokinanti ir juokingi pasiskaitymai
"Kardo" turtingumas iš kalno užtikrintas, kadangi "Kardo" redaktorium yra žinomas visuomenės veikėjas ir publicistas Drg. BAGOČIUS. Minėti faktai kalba, jog kiekvieno lietuviu pareiga užsirašyti "Kardą"

Kaina metams \$1.00 Užrubežy \$1.25c.
Pavienis numeris 10c.
Del pažiūrėjimo siūnčiam tik tiems, kurie prisilūncia 10c.
Adresuokit šitaip: **"KARDAS"**
149 Millbury St. Worcester, Maass.

AISOPO PASAKOS

Aisopo Pasakos, tai vienintelis veikalas lietuvių kalboje. Svarbu ir naudinga kiekvienam jas įsigyti. Tai yra didelė kniga: 360 puslapių su 110 gražių paveikslų, talpina sąvyje 301 pasaką. Yra daugybė komentarų, Vigneté specialiskai pritaikintos, net malonu paimti į rankas. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir maziems.

Aisopo Pasakos yra svarbios netik savo gražumu, bet ir gilia bei labai rimta prasme. Kiekvienam gyvenimo atsitikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai žmogaus ydai rasi kuopukiausias prilyginimus Aisopo Pasakose. Iš jų gali daug ko pasimokinti pats ir pamokinti kitus, nes jose yra neišsemiamas šaltinis. Iš jų galima net ir viešose prakalbose pasinaudoti, o ką besakyti apie šiaip draugiškose pasikalbėjimus, kur mielas svetya yra tas, kas moka gražia kalba bei puikiu pasakojimu visų atidžiai užimti.

Papieros viršeliuose \$1.25, audimo apdaruose \$1.50.

Reikalaudami prisiusinti mo kningos, išrašyk Money Orderį žemiau padėtu adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Vietos Žinios

LSS. 1 KP. EXTRA MITINGAS.

LSS. 1 kp. extra susirinkimas įvyks pėtynčio, rugpiučio 25 d., L. Rep. Klube, 322 N 9th St. Visi nariai privalote atsilankyti, yra labai daug užsilvikučių svarbių reikalų. Be to turėsime išrinkti LSS. suvažiavimam delegatą. Pradžią 7 val. vak. Susimildami, draugai, susirinkit laiku ir skaitlingai.
K. J. Giedrys, rašt.

DR. KLIMO—S. BROZAIČIU-TĖS VESTUVĖS.

Pereitą ketvergą dr. E. G. Klimas vedė už moterį p-lę Estellą E. Brozaičiūtę, vaistininkystės daktarę.

Po šliubui buvo pp. Brozaičių namuose vakarienė, kurioje dalyvavo burelis jaunavedžių giminių, Philadelphiajos inteligentų ir keletas svečių iš kitų miestų. Pastarųjų tarpe buvo dr. Safranas (Safranauskas) iš Waterburio, Conn.

SOCIALISTŲ LOKALO PIKNIKAS.

Pereitą subatą po pietų Philadelphiajos socialistų lokalas turėjo didelį pikniką Maple Grove parke. Žmonių buvę apie 3000. Angliškai kalbėjo dd. Chas. Erwin ir McLaren, lietuviškai d. V. Kapsukas. Svarbiausias pikniko tikslas buvo praplatinti socialistų lokalo organą "The Peoples Press".

NUSIŽUDĖ P. PILĖNAS.

Žibinamuoju gazu nusinuodijo P. Pilėnas, 151 N. 9th St. Paliko savo broliui laiškelyje, rašo, kad nesveikas buvęs ir gyventi nusibodęs.

Velionio lavoną rado drapanoms kabinti "klozete". Duryse buvo skylutė, o per ją vidun įkišta guminė dūda; taja dūda ir priėjo gazo.

A. a. Pilėnas buvo apie 30 amžiaus, nevedęs.

PRAKALBOS IŠVAŽIAVIME.

Keliantis Knygynas rengia ateinančiam nedėdienij nuo 2 val. po pietų išvažiavimą į žaliūmynus. Išvažiavimas įvyks šioje vietoj: 507 Franklin Ave., St. Cheltenham, Pa. Reikia važiuoti 5-tos gatvės N 50 karu su užrašu "Fox Chase"; važiuoti iki Five Point.

Išvažiavime kalbės d. Kapsukas ir kiti.

PERPIOVĖ DAKTARUI GERKLĖ UŽ NEIŠGYDYMĄ.

Tulas James Adams, 76 metų senis, skustuvu perpiovė daktarui W. P. Wingenderiui gerklę, kada daktaras pridėjo savo ausį jam prie krutinės, kad paklausių širdies mušimo. Adams areštuotas, aiškinasi, jog norėjęs papiauti daktarą už tai, kad jis neišgydo jo nervų ligos. Daktarui gerklė susiuta.

GATVEKARIO UŽMUŠTAS.

Chestnut Hill gatvekaris užmušė tulą S. Stojerį, kuris ant bėgių (reliu) sustojęs taisėsi savo motorinį dviratį.

GARSUSIS MAGISTRATAS TEISME.

Miesto valdžia patraukė teisman magistratą Joe Call, tą patį, kuris "Kovos" byloj su Stankum paskyrė "Kovos" redaktoriui tokią augstą kauciją — \$800. Jis yra kaltinamas visokiose šelmystėse, surištose su kaucijų statymu; jį taip pat kaltina, kad jis drauge su kitais blogo vardo žmonėmis laikė klubą, kur buvo žaidžiama iš pinigų.

VAIKŲ PARALYZIAUS AUKOS.

Pereitą savaitę, apskritai, Philadelphiajos mirė po 6 vaikus per dieną nuo vaikų paralyžiaus. Vaikų paralyzių susirgo a-

budu p. S. Vasikonio kudikiu. Delei to policija trims dienoms uždarė jo saliuoną, iki visus namus išrukys, išdezinsektuos.

ISMETĖ ŠUNĮ PER LANGĄ, NUTEISTAS Į KALĖJIMĄ.

John Wolfender, 13 Western Ave., supykęs ismetė šunį per langą iš trečio aukšto. Šuo buvo baisiai sužeistas. Policija areštavo Wolfenderį, o magistratas Tracey nuteisė jį 30 dienų į kalėjimą.

PHILADELPHIJOJ

Didelės prakalbos ant farmų. Rengia L. K. Knygynas, nedėlio, 27 d. rugpiučio, 1916 m. pradžią 2 val. po pietų. Vieta, 507 Franklin Ave. St., Cheltenham, Pa. Karą reikia imt ant 5 gatv. N 50, su užrašu "Fox Chase"; važiuoti iki Five Points, ten bus žmogus, kuris nurodys vietą. Kalbės garsus kalbėtojas d. V. Kapsukas; bus ir daugiau kalbėtojų. Gerbiami philadelphiečiai, nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti į prakalbas. Daug išgirsite naujo ir pamokinančio, ypač, ne visi girdėjo d. V. Kapsuko prakalbas, kuris labai nuosekliai gvildena darbininkų reikalus. Dabar labai gera progą but, šiose prakalbose sykiu ir po puikius laukus, ant tyro oro, pasivaikščiote. Tik neveluokite atsilankyti. Įžanga dykai. L. K. Knygynas.

NEGAVO DARBO PERSIPIOVĖ GERKLĖ.

Tulas George Murphy, 30 metų amžiaus, atėjo į Eddystone Amunicijos Korporacijos dirbtuvę ir paprašė darbo. Jam pasakyta, kad dabar jam darbo tuojaus nėra, bet tegul jis ateina už kelių dienų, tai gal gaus. Murphy, gavęs tokį atsakymą, nieko nelaukęs, išsiėmė peilį ir persipiovė sau gerklę. Liko nužeistas į ligonbutį; daktarai sakė, kad mirs.

ADM. ATSAKYMAI.

John Duro, 1543 Wabash Ave, Chicago, Ill.
J. Balčiūnas, 312 High St., New Britain, Conn.
Dudonis K., 12 Green St., Waterbury, Conn.
J. R. Pušinis, Box 59, Nashua, N. H.
S. Yankauskas, 757 Maple Ave. Hartford, Conn.
Neverauskas, A. 1308 Church St., Rockford, Ill.
Jums visiems "N. G." N 2 pasiūsta. Paklauskite vietinės pačtos, gal ten kur užsimetė. Mes išsiuntėm visiems gerai, todėl, po antrą egzempliorių uždyk nesunčiame. J. Čečėtai, LSS. 3 kp. sekr. — Susirinkimo neskelbiame, nes pavėlavote prisijūti. "Kova" išėina 23 d. gi Jusų kuopos susirinkimas įvyksta taipojau 23 d. rugp.

Kuopų Susirinkimai

CHICAGO, ILL.—LSS. 4 kuopos susirinkimas įvyks 26 rugpiučio, subatos vakare, 7:30 val. 831 Fellowship svetainėj, ant 33 pleiso. Draugai ir draugės, atsilankykite susirinkimam kuoskaitlingiausia, nes bus renkami delegatai į suvažiavimą. Jei, draugai, jums rupi Sąjungos gerovė, tad atsilankykite susirinkimam, kuris tik galit ir patį vis ką svarstykit. — Kp. Valdyba.

LAWRENCE, MASS.—LSS. 64 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, rugsėjo 3 d. Pradžią 10 val. ryte, L. S. K. Bendrovės svetainėj, Maple Parke. Kviečiame visus kp. narius butinai atsilankyti, daug yra svarbių reikalų. Bus skaitomi nekurių narių vardai susirinkime. Taipgi kviečiame atvažiuoti ir naujų narių prisirašyti prie kp. —Rašt. M. M. Stakionis.

AKRON, OHIO.—LSS. 244 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio 3 d. rugs. Pradžią kaip 11 val. dieną, Lion Hall svet., po N 12 So. Howard St. Draugai! Malonėkite susirinkti, nes turėsime daug naujų dalykų apsparstyti. Taipgi kviečiame ir neprigulčius atsilankyti ir prisirašyti.—Sekr. B. Uscinas

GARDNER, MASS.—LSS. 89 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 3 d. rugsėjo Socialistų svetainėje. Pradžią 10:30 val. ryte. Draugai, malonėkite atsilankyti nesuveluodami nė minutės, kadangi tuoj po mitingo bus prakalbų L. D. L. D. 53 kp. Todėl bukite malonus įsitemyti ir laiku atsilankyti.—LSS. 89 kp. org. M. J. Vaitiekus.

GIRARDVILLE, PA.

L. D. L. D. P. P. P. Draugai ir Draugės! Siuomi pranešame, kad L. D. L. D. kuopa rengia didelį pikniką 4 d. rugsėjo. Bus leidžiamas išlaimėjimui \$20.00

"Darbininkų Kalendorius" 1917m.

AGENTAI SKUBĖKITE UŽSISAKYTI! Biznieriai siųskite pagarsinimus!

"Darbininkų Kalendorius" 1917 metams, kurį yra nurasus išleisti LSS., jau pradėtas spausdinti.

Bus tai idėjinis Kalendorius, kuriame tilps daug puikių raštų iš darbininkų judėjimo ir gyvenimo; be to tilps įvairių mokslo straipsnių, daug dailiosios literatūros, eilių, visokių svarbių statistikos žinių ir dailės paveikslų. Taisi svarbu, kad "Darbininkų Kalendorius" būtų paskleistas darbininkų miniose kuoplačiausia, kad jis rastųsi žėdno darbininko bute. Idėjos žvilgsniu šitokių Kalendorių yra begalo svarbu išplatinti.

Draugai-agentai, Jūs sukate visą mūsų LSS. "biznišką ratą",—perskaite šį pranešimą, suksukite visi kaip vienas ir prisijūskite mums savo užsakymus (orderius). Orderiuokite Kalendoriaus tiek, kiek tik galėsite išparduoti. Kalendoriaus kaina 25c. Agentams, kurie išanksto užsaisakys nemažiau 20 ekz., duosime 50%. Gerai būtų pinigų gauti išanksto.

Meldžiu visų mūsų kuopų, lai kiekviena savo susirinkime nusprendžia, kiek egzempliorių Kalendoriaus galės išplatinti. Orderius malonėkite priduoti kuogreičiausia, kad žinotume kiek egzempliorių spausdinti.

Biznieriai, malonėkite taip pat išanksto siūsti savo skelbimus. Skelbimų kainos Kalendoriuje:

Už pilną puslapį—\$15.00; už pusę puslapio—\$8.00; už ketvirtą dalį puslapio—\$5.00; už aštuntą puslapio dalį—\$3.00. Sykiu su skelbimu malonėkite prisijūsti ir pinigų. Jei norėsite, kad su apgarsinimu tilptų ir Tamstų paveikslas, tad už "kliše" pirmokėsite \$1.50.

Kadangi jau laiko liko mažai, tad kuopos lai pasirupina "Darbininkų Kalendoriaus" platinimą sutvarkyti kuoveičiausia. Lai nei viena kuopa nepasilieka be užsakymų, nes tai būtų "smertelnas griekas". Gerai sutvarkius platinimą, Kalendorius galėtų mums atnešti didelės dvasinės ir materialės naudos. P. Kurkulis, adm.

vertės siutas. Traukimas įvyks toje pačioje vietoje, kur rengiamas aukų agitacijai tolimų vakarų valstijoje. Viso \$29.41.

Su pagarba, LSS. 81 kp. f. raš. Jonas Beleckas. Pinigus Gavome. "Kovos" adm.

MONESSEN, PA.

Aukos Soc. Part. agitacijai. Prisiūnciu \$4.00: \$2.70 mėnesinių mokesčių ir \$1.30 agitacijai Soc. Part. Surinko d. J. Stočkus. Aukavo: B. Kirstukas, J. Stočkus, J. Daleniukaitis po 25c; J. Kašiliunas 50c; Nežinomas 5c. Viso \$1.30. Jieva Stočkienė. Pinigus gavome. "K." adm.

CHICAGO, ILL.

LSS. 174 kp. laikytame mėnesiniame susirinkime 10 d. rugpiučio suaukavo Soc. Partijos rinkimų agitacijai \$175. Aukavo: J. Gustaitis, F. Zemaitis, A. Spranaitis, J. Segamogas, T. Maženis, J. Daubaras, J. Pauga po 25c. Viso labo \$175. A. Spranaitis. Pinigus gavome. "K." adm.

LIETUVIAI PABĖGĖLIAI NUO KARĖS JIESKO GIMINIŲ AMERIKOJ.

Petras Karpus (gimnazistas) iš Mokolų kaimo, Mariampolės pav., Suv. gub., jiesko brolių ir seserų Karpų iš to pat kaimo ir Vlado Zorskos iš to pat kaimo. Meldžiu atsiliepti. Mano dabartinis adresas: Voronež, Gruzovaja N 28, Učen. obščez. P. Karpus, Russia.

Jiesko Prano Tautkaus, savo dėdės, gyvenančio Philadelphiajoj, Elzbieta Tautkiūtė, pabėgusių nuo karės iš Lietuvos ir dabar atvykusių Amerikon. Adresas: El. Tautkiūtė, 5604 Swift Ave., Seattle, Wash.

J. Zemaitaitis, peinas iš Kregždančių, Suv. gub., pabėgęs į Penzą, prašo atsiskaityti Kazj Bastj iš Brooklyn, Simanų Antanaitj iš Chicago ir Antanų Sutkaitj (gyvenimo vietos nežino). Adresas: J. Zemaitaitis, gor. Penza, Konnaja ul. N 36, d. Lifanova, Russia.

Keystone Phone Main 14-28. Bell Phone Lombard 2606
Dr. Philip ROVNO
423 Pine St. PHILAD., PA.
Pirmumo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P. M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikabinti rusiškai ir lenkiškai

ST. LOUIS, MO.

Kur d. Daujoto vestuvių aukos? Birželio 3 d. d. J. J. Daujoto su d. M. Armanavičiute vestuvėse svečiai suaukavo R. ir K. S. F. \$11.50. Pinigus priėmė M. D. Palevičius ir žadėjo perduoti R. ir K. S. F. kasieriui. Nekurie svečių patarė, kad aukos būtų pagarsinta "Kovoj", bet M. D. Palevičius tik "Naujieneose" patalpino trumpai, paaiškindamas, kad aukos bus perduotos R. ir K. S. F. kasieriui. Nuo to laiko jau kelintą mėnesį eina, kaip nieko negirdėti. Nežinia, ar tie pinigai randasi pas M. D. Palevičių, ar pas R. ir K. S. F. kasierių, bet kasierius niekur nebuvo paaiškinta, kad aukas priėmė. Tuli aukautojai, piktinasi tuomi, todėl mane tas ir privertė pastebėti. Į šitą pastabą malonės d. Palevičius atsiliepti. P. Baltrušaitis.

CAMBRIDGE, MASS.

Agitacijai Washingtono valst. Prisiūnciu "money order" ant 29.42, kurie skirstosi sekancijai:

KOVOTOJU GIESMES

Antra laida. Knygelėj telpa daugybė gražių eilių ir deklamacijų. Kiekvienas vaikinai ar mergina privalo tą knygelę turėti. Kaina tik 15 c.

Reikalaukite tuojau.
"KOVA"
229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Bell Telefonas Padidins Jums Biznij

Bell Telefonas gaus kostumerių jusų bizniui. Štai va bučeris, kuris padidino savo pardavimus; jūs galite padaryt tą pat.

Taip, bile kokia kalba galima susikalbėti per Bell Telefoną—taip kad, turint Bell Telefoną, tuo pačiu jau galima gauti daugiau orderių.

Kreipkitės į biznio ofisą šiandien.
The Bell Telephone Company of Pa.
1230 Arch Street Philadelphia, Pa.

Elektros Šviesos Vertė

Dabartiniam laike yra labai mažai pirklių, kurie nesupranta, kad šviesi krautuvė reikiška daugiaus prekybos iš publikos ir daugiaus darbo iš darbininkų. Jeigu Jūs vartosite elektros šviesą; Jūs netik turėsite geriausį metodą švietime, bet Jūs taipgi gausite ir gerą apgarsinimą.

Mazda lempos perkirto prekę elektros šviesos daugiaus n-gu ant pusės.

Mes busime linksmi pasakyti Jums kiek kaštuos įvedimas elektros šviesos į Jusų namus arba į vietą prekybos.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC COMPANY

Rosenbaum, SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiajoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausų linijų laivų. Išmaino pinigus ir išsiūncia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra goločinkelių tikiety.
Parduodama goločinkelių tikiety ir visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

